

ผลสำเร็จจากองค์ความรู้ศูนย์ศึกษา
การพัฒนา **ภูพาน**
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี 2560

ศูนย์ศึกษาการพัฒนากุพาน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“

สร้างน้ำ เพิ่มป่า
พัฒนาชีวิตที่พอเพียง

”

คำนำ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แห่งหนึ่งในจำนวนทั้งหมด 6 แห่งที่กระจายอยู่ทุกภูมิภาค ก่อตั้งเมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2525 ภายใต้คำขวัญสร้างน้ำ เพิ่มป่า พัฒนาชีวิตที่พอเพียง ได้ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และนำผลสำเร็จจากการศึกษาทดลองวิจัยไปขยายผลสู่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการถ่ายทอดความรู้ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระราชทานไว้แก่ปวงชนชาวไทยทุกคน มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต วางแผนและแก้ปัญหาการดำรงชีวิต ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

สำหรับหนังสือ “ผลสำเร็จจากองค์ความรู้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี 2560” เล่มนี้ ได้นำตัวอย่างเกษตรกรซึ่งเป็นผลงานการขยายผลของศูนย์ฯ ที่น้อมนำแนวพระราชดำริตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบและเป็นศูนย์เรียนรู้ให้ผู้อื่นสนใจทั่วไปเข้าไปเยี่ยมชมและศึกษาหาความรู้ได้จากสภาพพื้นที่จริง คนไทยทุกระดับนำไปประยุกต์ใช้ปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ตั้งแต่ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยใช้ทางสายกลางตามวิถีไทย อยู่กินตามฐานะ ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ยึดติดวัตถุ และใช้สติปัญญา คุณธรรม และความรู้ นำทางในการดำเนินชีวิตเป็นสำคัญ จะส่งผลให้ประชาชนและประเทศชาติดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืนและมีความสุขตลอดไป

สำนักงาน กปร.
มีนาคม 2561

สารบัญ

C

O

N

6

7 นางเกศณี ชุมปัญญา

16 นางตี๋ ดอนปามี

25 นางอำนาจ ดากาวงค์

34 นายบุญเพ็ง ลาแสดง

43 นายพิษณุ เกาโพธิ์

52 นายเศรษฐี ลิทนทา

10 นางไกล้ ลุนาวัน

19 นางรุจิษยา ดวงปากดี

28 นายแดง โพธิ์บัติ

37 นายประทวน ธาระสา

46 นายวังชัย ลืออ่อนดี

55 นายสมคิด สาลีนนท์

13 นางดวงตา ดากาวงค์

22 นางสุภารัตน์ โพธิ์พันธุ์

31 นายนำชัย ยากันจา

40 นายประยงค์ เกาโพธิ์

49 นายวิชัย สร้อยปลิว

58 นายอำนาจ สมยาภักดี

61

62 นางจันทร์สุดา แสนพงษ์

71 นายสมชาย ทองดินอก

80 นายโพธิ์ทอง โพธิ์ราช

65 นางหทัยทิพย์ จารุสาร

74 นายแห่ง ปังอุทา

83 นายวงศ์สถิต โมรราราชกูร์

68 นายศรารุช อุตลุด

77 นายพิพัฒน์ สีตาล

86

87 นายโชคชัย เชื้อบริบูรณ์

90 นายณัฐธัญญา เครือสวัสดิ์

93 นายยุติธรรม สกุลโพน

96

97 โรงเรียนฯ คอนราดเฮงเค็ล

106 โรงเรียนฯ ค็อกนิสไทยฯ

115 โรงเรียนฯ บ้านนาสามัคคี

100 โรงเรียนฯ ชูทิตวิทยา

109 โรงเรียนฯ บ้านกระเสริม

118 โรงเรียนฯ บ้านหาดทรายเพ

103 โรงเรียนฯ ช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8

112 โรงเรียนฯ การท่าอากาศยานฯ

121

122 นายสัมพันธ์ ตงบุญไชย

124 นายคำมุง โปตินัง

126 นายอวยชัย สมยาภักดี

T E N T

เกษตรกร
ศูนย์เรียนรู้

เกษตรกร
ต้นแบบ

เกษตรกรศูนย์สาขา

โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน

ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า

เกษตรกร
ศูนย์เรียนรู้

“ตนได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้มาปฏิบัติในพื้นที่ของตน โดยการแบ่งพื้นที่ในการเพาะปลูกให้เป็นระบบ รู้จักแบ่งปัน เก็บออม เหลือกก็แบ่งขาย และปลดหนี้ให้ตนเองได้สำเร็จ พร้อมทั้งสร้างชื่อเสียงให้ตนเป็นอย่างมากจนถึงปัจจุบัน”

นางเกศนี ชุมปัญญา

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านหนองปลาตุก ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 381,731 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมเป็นคนขอนแก่น ประกอบอาชีพทำนาอย่างเดียว ด้วยความแห้งแล้ง พ่อแม่จึงได้พาย้ายถิ่นฐานมาซื้อที่ดินทำกินที่บ้านหนองปลาตุก ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ได้สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยนำเงินที่ได้มาลงทุนสร้างโรงเรือนเลี้ยงโคนมและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการรีดนม พอเริ่มเลี้ยงโคนมไปได้ 1 ปี ก็ประสบปัญหาหลายอย่างทั้งเรื่องโรคแก๊งติดต่อ เต้านมโคอักเสบ พนมพันธุ์ไม่ติด น้านมโคไม่พามาตรฐาน จนทำให้ขาดทุนและเป็นหนี้สินอีกครั้ง แต่ในความโชคร้ายก็มีความโชคดี รัฐบาลในสมัยนั้นได้รับทราบปัญหานี้ของเกษตรกร จึงโดยยกเลิกหนี้สินให้ แต่ตนก็ยังคงเลี้ยงโคนมที่เหลือต่อไปเรื่อยๆ

เมื่อปี 2549 ได้รับการชักชวนกับเพื่อนบ้านให้เข้าอบรมเรื่องการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หลังอบรมตนก็นำความรู้ที่ได้รับมาแบ่งพื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงวัวเพื่อขาย ในราคากิโลกรัมละ 2 บาท ทำให้ขายดีมากในช่วงแรกๆ พอนานเข้าก็เริ่มขายไม่ออกเนื่องจากทุกคนเริ่มหันมาปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์เอง ประกอบกับกลุ่มผู้เลี้ยงโคนมเริ่มลดน้อยลง ตนจึงตัดสินใจไปศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาดูงานพัฒนาภูพานฯ อีกครั้ง ในหลักสูตรหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และได้เข้าไปดูงานที่แปลงศูนย์เรียนรู้ฯ นายละมัย พังแสงสุ จึงเกิดความประทับใจเป็นอย่างมากและเกิดความคิดนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้มาปฏิบัติในพื้นที่ของตนโดยการแบ่งพื้นที่ในการเพาะปลูกให้เป็นระบบ รู้จักแบ่งปัน เกื้อบอม เหลือก็แบ่งขาย

จนเมื่อปี 2552 เนื่องด้วยที่ดินทำกินไม่มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในการเกษตร จึงได้รับการขุดบ่อประมง ขนาด 1 ไร่ และได้รับการขุดเจาะบ่อบาดาล จึงทำให้ตนมีน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูกพืชผักสวนครัวไว้ขายเพิ่มมากขึ้น และเมื่อปี 2553 ตนได้มีโอกาสไปเยี่ยมเพื่อนที่บ้านพาน ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง และได้เห็นเพื่อนปลูกกล้วยหอมทอง จึงเกิดความสนใจอยากทดลองปลูกบ้าง เพื่อนจึงแบ่งให้ 20 ต้น และตนก็สามารถทดลองปลูกกล้วยหอมทองจนประสบความสำเร็จ และปลดหนี้ให้ตนเองได้สำเร็จพร้อมทั้งสร้างชื่อเสียงให้ตนเป็นอย่างมากจนถึงปัจจุบัน

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ช่วงแรกๆ ของการปลูกกล้วยหอมทอง ตนไม่มีความรู้อะไรเลยคิดว่ากล้วยหอมทองปลูกได้ง่ายๆ เหมือนกล้วยทั่วไป จึงทำให้ผลผลิตเสียหายไปเยอะ วันหนึ่งเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนากุฎาณฯ ได้นำคณะมาศึกษาดูงานที่สวนกล้วยหอมทองของตน คณะได้ซักถามหลายคำถาม ปลูกกล้วยก็วันตัดปลีได้ หลังตัดปลีอีกก็วันออกผล และอีกก็วันถึงรู้ว่ากล้วยสุกพอที่จะสามารถเก็บผลผลิตได้ วันนั้นตนไม่สามารถตอบคำถามได้เลยจึงกลายเป็นจุดเปลี่ยนของชีวิตตน นับจากวันนั้น ตนจึงเริ่มจดบันทึกรายละเอียดทุกขั้นตอนทั้งหมดตั้งแต่การลงหลุมปลูกจนถึงการเก็บผลผลิตขาย จนทุกวันนี้ตนสามารถตอบคำถามเกี่ยวกับการปลูกกล้วยหอมทองได้ทั้งหมด และสามารถถ่ายทอดความรู้นี้บอกต่อให้เกษตรกรในหมู่บ้านและเกษตรกรคนอื่น ๆ ที่สนใจ จนสามารถจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ปลูกกล้วยหอมทองได้สำเร็จ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ 30 ไร่	77,289	211,711
2	ปลูกกล้วยหอมทอง	3,000	49,605
3	ปลูกผักสวนครัว	1,000	19,265
4	เพาะเห็ด	1,000	19,650
5	เลี้ยงกระบือ	-	79,000
6	เลี้ยงโคพันธุ์	-	-
7	เลี้ยงไก่ดำกุฎาณ	1,500	2,500
8	เลี้ยงปลากินพืช	-	-
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		83,789 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			381,731 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 50 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย จำนวน 1 ไร่ และทำเป็นโรงเรือนเลี้ยงโค ไก่ดำกุฎาณ ไก่พื้นเมือง โรงปุ๋ยหมักชีวภาพ
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ จำนวน 30 ไร่ เพื่อส่งขายสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนากุฎาณฯ
3. พื้นที่บ่อประมง จำนวน 1 ไร่ เลี้ยงปลากินพืช
4. พื้นที่ปลูกกล้วยหอมทอง ปลูกผักสวนครัว เช่น มะเขือเทศ พริก กะเพรา โหระพา ผักบุ้ง จำนวน 4 ไร่
5. พื้นที่เพาะปลูก เช่น ผักหวานป่า ปลูกฝรั่งไร้เมล็ด ไม้บงหวาน จำนวน 2 ไร่

“ตนคิดเสมอว่าความสุขของตัวเอง
คือการได้ตอบแทนพระคุณ
แผ่นดินของในหลวง โดยการ
บอกเล่าประสบการณ์นี้ถ่ายทอดต่อ
ให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้านและ
ประชาชนคนทั่วไปที่เข้ามา
เยี่ยมชมในพื้นที่ของตนเป็นประจำ
และจะปฏิบัติแบบนี้ไปเรื่อยๆ
จนกว่าจะหมดลมหายใจ”

นางไกล่ ลุนาวัน

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านนากเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 82,300 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนา เมื่อเกิดภัยแล้งจึงได้หยุดสระเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ และทำการปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน พอเหลือกินก็แบ่งขายแต่ความต้องการของชาวบ้านมีมากจึงไม่พอขาย ตนจึงเกิดความคิดปลูกผักขาย จนสามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว แต่การปลูกผักเป็นพืชอายุสั้นก็จะมีขายได้ไม่นาน ตนจึงเสริมด้วยการเลี้ยงวัว เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ เพื่อเพิ่มรายได้อีกทาง ถือเป็นความโชคดีที่สุดกว่าคนอื่น ที่มีบ้านอยู่ใกล้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เมื่อว่างเว้นจากการทำงาน ตนก็มักจะเข้าไปเรียนรู้ด้านอาชีพต่างๆ อยู่เสมอ ถ้ามีปัญหาไม่ว่าจะเป็นด้านพืช ด้านสัตว์ หรือแม้กระทั่งปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ในการเกษตร ตนก็จะเข้าไปขอรับความช่วยเหลือแก่ปัญหาจากทางเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ และได้รับการแก้ไขปัญหามาได้อย่างดี ไม่ว่าจะเป็นเข้าไปเรียนรู้หรือเข้าไปเยี่ยมชม ทุกครั้งก็จะได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ภูพาน อยู่เสมอ ทุกครั้งที่ได้รับความรู้ก็จะนำมาปรับใช้และปรับปรุงแก้ไขในพื้นที่ของตนทุกครั้งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง

จนกระทั่ง ปี 2549 ตนจึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำตาดไฮใหญ่ หลังจากนั้นตนก็ยังปฏิบัติและพัฒนางานด้านการเกษตรในพื้นที่ของตนเองอยู่เสมออย่างไม่เหน็ดเหนื่อยและย่อท้อ เพราะตนคิดเสมอว่าความสุขของตัวเอง คือการได้ตอบแทนพระคุณแผ่นดินของในหลวง โดยการบอกเล่าประสบการณ์นี้ถ่ายทอดต่อให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้านและประชาชนคนทั่วไปที่เข้ามาเยี่ยมชมเยือนพื้นที่ของตนเป็นประจำ และจะปฏิบัติแบบนี้ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะหมดลมหายใจ

กล่าคิดชีวิตเปลี่ยน

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	นาปี	15,000	42,200
2	เลี้ยงปลา	500	4,000
3	เลี้ยงไก่พื้นเมือง ไก่ดำภูพาน	4,000	10,300
4	ปลูกพืชผักสวนครัว	400	13,500
5	เลี้ยงสุกร	4,000	6,500
6	เพาะเห็ดนางฟ้า	2,500	5,800
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		26,400 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			82,300 บาท

ตนมักจะมีแนวความคิดในการเพาะปลูกพืชผักให้ตรงกับช่วงเทศกาลต่างๆ เพราะช่วงนั้นจะขายดีมากและเป็นที่ต้องการของตลาด เช่น การปลูกดอกไม้ให้เจริญเติบโตทันช่วงปีใหม่ เพราะจะมีความต้องการมากในช่วงนั้น ปลูกผักให้เจริญเติบโตทันในช่วงเทศกาลถือศีลกินเจ เพราะผักจะมีราคาแพง ทำให้ขายได้กำไรมากเช่นกัน ถือเป็นแนวความคิดที่สามารถสร้างรายได้ให้ตนอย่างคุ้มค่าเสมอมา

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 8 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 งาน และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน ทำโรงเรือนเพาะเห็ด ทำโรงเรือนเลี้ยงโค โรงเรือนเลี้ยงไก่
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวตัดเมล็ดพันธุ์ จำนวน 4 ไร่ เพื่อส่งขายที่สหกรณ์การข้าวครบวงจรของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ มีเคล็ดลับการปลูกข้าวด้วยการปลูกพืชบำรุงดินก่อนทำนา เช่น ปอเทือง โสนแอฟริกัน ถั่วพุ่ม
3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว จำนวน 1 งาน เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
4. พื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน 1 งาน ได้แก่ มะม่วงแก้ว ชมพู่ ลำไย
5. พื้นที่สระทะฤกษ์ใหม่ จำนวน 3 ไร่ และมีการเลี้ยงปลา มีการเลี้ยงปลาตุ๊กในกระชัง มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ปลูกมะนาวในท่อปูนซีเมนต์ ปลูกพริก บริเวณรอบขอบสระ
6. พื้นที่เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค ไก่ดำภูพาน ไก่พื้นเมือง

“ได้รับความรู้เรื่องการแปรรูป
ผลผลิตข้าวฮางงอก ข้าวกล้องงอก
จากศูนย์ศึกษากาการพัฒนาคุณภาพนา
จนสามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก
เพิ่มมากขึ้น จากการดำเนินงาน
ของต้นก็สามารถปลดหนี้ ธ.ก.ส.
ได้หมด สามารถส่งลูกเรียนจนจบ
ปริญญาตรีได้สำเร็จ และกลายเป็น
ผลิตภัณฑ์ที่ขายดีมาจนถึงทุกวันนี้”

นางดวงตา ดากาวงค์

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร”

บ้านบอน ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 324,610 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนาอย่างเดียวเพราะเป็นพื้นที่แห้งแล้ง ไม่มีน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูก การทำนาแต่ละปีก็ต้องคอยน้ำฝนเท่านั้น ถ้าปีไหนฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาลก็ทำให้ข้าวเสียหายแห้งตาย จนเมื่อปี 2546 เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอต่างอย และเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้จัดฝึกอบรมเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ โดยรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ในพื้นที่ 3 ไร่ ตนจึงตัดสินใจขอเข้าร่วมโครงการ เพียงหวังว่าต้องการน้ำไว้ใช้เพาะปลูกพืชผักได้ หลังได้รับการเกษตรทฤษฎีใหม่ ก็ได้รับปัจจัยการผลิตต่างๆ เมื่อปี 2546 ได้มีโครงการผักচারุ่หน้ ทาง ร.ก.ส. ได้ส่งสมาชิกที่ผักচারุ่หน้เข้าอบรมโครงการเศรษฐกิจพอเพียง โดยการปลูกทุกอย่างที่กินได้ และใช้ทุกอย่างที่ตัวเอง ตามรอยในหลวง ร.9 และ ร.ก.ส. จัดให้มีวิทยากรมาสอนการทำน้ายาส่างจาน แชมพูสมุนไพร สบู่เหลวไว้ใช้เองในครัวเรือน จนสามารถจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตน้ายาอบเนกประสงค์สมุนไพรภูพานพรรณขึ้นได้ โดยมีสมาชิกกลุ่มเริ่มแรก 25 คน และได้รับเงินทุนสนับสนุน 50,000 บาท จากองค์การบริหารส่วนตำบลบึงทวาย และสามารถผลิตสินค้าจำหน่ายได้มากขึ้น

จนกระทั่งปี 2548 งานศึกษาและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมในครอบครัว ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้เข้ามาสนับสนุนกลุ่ม โดยการนำวิทยากรจากอุตสาหกรรม ภาค 5 ขอนแก่น มาอบรมเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ และสอนการทำสบู่ก้อนเพิ่มเติม และได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายตรงตามความต้องการของลูกค้าและส่งจำหน่ายที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และ OTOP ทำให้กลุ่มสามารถจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทำน้ายาสมุนไพร่ภูพานพรรณ

เมื่อปี 2551 เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้มาให้ความรู้เรื่องการแปรรูปผลผลิตข้าวฮางอก ข้าวกล้องงอก หลังจากนั้นก็ได้พัฒนาและผลิตข้าวฮางอก ข้าวกล้องงอกที่มีคุณภาพ ส่งจำหน่ายที่สหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เรื่อยมา จนสามารถจดทะเบียนจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจข้าวฮางอกบ้านนาเลาได้สำเร็จ และสามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกเพิ่มมากขึ้น จากการบริหารงานของตนก็สามารถปลดหนี้ ร.ก.ส. ได้หมด สามารถส่งลูกเรียนจนจบปริญญาตรีได้สำเร็จ และกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ขายดีมาจนถึงทุกวันนี้

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ช่วงปี 2547 ถนนในหมู่บ้านเป็นถนนลูกรัง ทำให้เกิดฝุ่นละอองฟุ้งกระจายเมื่อมีรถแล่นผ่าน และเป็นเส้นทางหลักของหมู่บ้าน ลูกสาวต้องเดินทางไปเรียนในตัวเมือง ก็ต้องผ่านเส้นทางนี้ไป-กลับ เป็นประจำทุกครั้งทีกลับถึงบ้าน ก็ต้องเสียดังค์ค่าแซมพูให้ลูกสาวทุกวัน ตนจึงเกิดความคิดว่าอยากผลิตแซมพูและสบู่ไว้ใช้เองในบ้านจะได้ประหยัดดังค์ในการซื้อแซมพูของลูกสาว จนเมื่อปี 2548 เจ้าหน้าที่ ธ.ก.ส. ได้เรียกประชุมผู้กู้ ธ.ก.ส. และเจ้าหน้าที่ได้สอบถามว่าใครสนใจอยากประกอบอาชีพไหนเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน ตนจึงเสนอความคิดอยากทำแซมพูและสบู่ เพื่อไว้ใช้ในครอบครัวเท่านั้น หลังจากตนได้รับการอบรมแล้วก็สามารถสร้างกลุ่ม และพัฒนาผลิตภัณฑ์จนได้รับมาตรฐาน อย. และกลายเป็นสินค้าที่ขายดีตลอดมา

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกข้าว กข.6, ข้าวมะลิ 105, ข้าวไรซ์เบอร์รี่	40,100	264,300
2	ปลูกผักสวนครัว	350	1,150
3	เลี้ยงปลา	400	2,600
4	เลี้ยงโคพื้นเมือง	1,240	28,760
5	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	400	2,100
6	โรงสีข้าว	1,000	23,000
7	ขายรำอ่อน	300	2,700
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		43,790 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		324,610 บาท	

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 14 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย จำนวน 2 งาน และทำเป็นโรงเรือนแปรรูปผลิตภัณฑ์พืชสมุนไพรคุณภาพพรณ เพื่อส่งจำหน่ายที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ OTOP และตามห้างสรรพสินค้า
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ จำนวน 10 ไร่ เพื่อส่งขายสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ
3. พื้นที่สระทฤษฎีใหม่ จำนวน 3 ไร่ และมีการเลี้ยงปลา
4. พื้นที่โรงเรือนสีข้าว จำนวน 2 งาน เพื่อผลิตข้าวฮางอก ข้าวกล้องงอก เพื่อส่งจำหน่ายที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ OTOP และตามห้างสรรพสินค้า
5. พื้นที่เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค ไก่พื้นเมือง

“ตนมีเวลาเข้าร่วมฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ เช่น หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ข้าว พืชไร่ พืชสวน เลี้ยงสัตว์ ที่ศูนย์ศึกษา การพัฒนาคุณภาพฯ ทำให้ตนประทับใจและ เข้าใจในคำสอนของในหลวง เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ตนจึง เริ่มปรับแนวความคิด โดยยึดเอาปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงเป็นที่ตั้ง ในการประกอบอาชีพของตน”

นางตีว ดอนปามี⁺

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านนาขาม ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 228,500 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมตนเองเป็นคนบ้านนาคำ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ประกอบอาชีพค้าขาย จนได้แต่งงานกับนายสมพัฒน์ และได้ย้ายมาอยู่บ้านของสามี ที่บ้านนาขาม ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร และสามีประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ ส่วนตนก็ยังคงทำการค้าขายของเบ็ดเตล็ด ถือว่าชีวิตไม่ได้ยากลำบากอะไร พอมี พอกิน พอใช้ เมื่อปี 2549 เนื่องด้วยสามีเป็นคนขยันหมั่นเพียรมาโดยตลอดจึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ บ้านนาขาม แต่แล้วโชคชะตาก็เล่นตลกวิกฤตชีวิตเริ่มขึ้น เมื่อปี 2550 สามีเกิดล้มป่วยอย่างกะทันหันและตนเองก็ต้องเฝ้าดูแลสามีตลอดเวลา จึงทำให้ไม่สามารถค้าขายได้อีกเงินทองที่เก็บออมมามาก็หมดไปกับการรักษาพยาบาลสามี จนสามีเสียชีวิตลงตนอยู่ในสภาพขาดผู้นำครอบครัวกับการะลุกลำ อีกทั้ง 4 คน จึงทำให้เกิดความท้อแท้สิ้นหวังในชีวิต

จนกระทั่งมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เข้ามาให้กำลังใจและได้กล่าวไว้ว่างานศูนย์เรียนรู้ที่ lush สมพัฒน์ได้ทำไว้นั้น คือหลักคำสอนของในหลวง จึงทำให้ตนมีแรงใจขึ้นอีกครั้ง และหันมาสานต่องานดูแลแปลงเกษตร โดยการทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ โดยได้รับคำแนะนำและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ตลอดมา จนกระทั่งปี 2555 ตนจึงได้แต่งงานใหม่กับนายพก ศรีจันทร์ (สามีคนปัจจุบัน) ซึ่งนายพกเป็นคนขยันหมั่นเพียรมากและเป็นเสาหลักให้ครอบครัวของตนได้เป็นอย่างดี เมื่อว่างจากงานจึงทำให้ตนมีเวลาเข้าร่วมฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ เช่น หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ข้าว พิษไร่ พิษสวน เลี้ยงสัตว์ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ทำให้ตนประทับใจและเข้าใจในคำสอนของในหลวงเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ตนจึงเริ่มปรับแนวความคิดโดยยึดเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงเป็นที่ตั้งในการประกอบอาชีพของตน

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

หลังจากได้อบรมกลับมาตนได้บอกเล่าให้สามีได้รับฟัง จึงช่วยกันลงมือทำอย่างจริงจัง ขยัน อดทน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จนกระทั่งเกิดองค์ความรู้การบริหารจัดการด้านการเกษตรแบบผสมผสาน ด้วยความมุ่งมั่นจนประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต ในปี 2557 จึงทำให้ได้รับการคัดเลือกเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริบ้านนาขาม อีกครั้ง

จากการดำเนินชีวิตที่เรียบง่าย สมถะ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ฟุ้งเฟ้อ จึงทำให้ไม่ขัดสนเงินทองและไม่มีหนี้สิน มีแหล่งอาหารที่มั่นคงจากผลผลิตในแปลงของตนเอง เพื่อใช้บริโภคภายในครอบครัว และแบ่งปันญาติพี่น้อง เพื่อนบ้านในพื้นที่ ส่วนที่เหลือก็จะมียอดค้าแม่ค้ามารับซื้อถึงบ้าน

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ข้าวนาปี	12,000	52,000
2	ปลูกผักสวนครัว	2,000	16,500
3	ปลูกมะนาว	2,000	20,000
4	ปลูกกล้วยน้ำว้า	500	6,500
5	เลี้ยงไก่ดำภูพาน	1,000	3,000
6	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	1,000	7,000
7	เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	3,000	7,500
8	เลี้ยงเป็ดเทศ	2,000	10,000
9	เลี้ยงหมูดำภูพาน	5,000	9,000
10	เลี้ยงหมูขาว	25,000	64,000
11	เลี้ยงวัว	2,000	33,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		55,500 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			228,500 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 25 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ว่างรอบๆ ผสมผสานกับการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค สุกร สุกรภูพาน ไก่ดำภูพาน ไก่พื้นเมือง ไก่พันธุ์ไข่ เป็ดเทศ มูลสัตว์ต่างๆ นำไปเป็นปุ๋ยสำหรับใส่ไม้ผลในสวนและใส่บำรุงพืชไร่ พืชผักสวนครัว ซึ่งเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 14 ไร่
3. พื้นที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ ลิ้นจี่ ลำไย มะม่วง มะขามหวาน มะพร้าว ในพื้นที่ 2 งาน เพื่อไว้บริโภค
4. พื้นที่ปลูกพืชผักต่างๆ จำนวน 5 ไร่ ได้แก่ มะนาว มะละกอ พริก บวบ ฟักทอง ต้นหอม ผักชี แมงลัก กะเพรา โหระพา ปลูกหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไป เพื่อไว้บริโภคเหลือก็แบ่งปันและแบ่งขายให้พ่อค้าแม่ค้าที่มารับซื้อถึงบ้าน
5. พื้นที่ปลูกหวาย ในพื้นที่ 3 ไร่ เพื่อไว้บริโภคและขายให้กับพ่อค้า
6. พื้นที่ขุดสระเก็บน้ำ จำนวน 3 สระ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

“วันหนึ่งตนนั่งดูทีวีเกี่ยวกับสารคดี
ในหลวง ร.9 และตอนหนึ่งในหลวง
ทรงมีพระราชดำริว่า ‘ทรัพยากรในดิน สิ้นในน้ำ’
เมื่อได้รับฟังก็ทำให้ตนคิดได้ทันทีว่าถึงจะมี
พื้นที่ทำกินน้อยแต่เราก็สามารถทำให้
พื้นที่ตรงนั้นได้ประโยชน์สูงสุด”

นางรุจิษยา ดวงปากดี

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านนากเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 134,400 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนา พอเสร็จจากทำนาตนและสามีก็ออกไปหา
รับจ้างทั่วไป เพียงเพื่อต้องการเงินมาเลี้ยงดูบุตร 2 คน และแบ่งไว้เช่าที่นาใน
ฤดูกาลทำนาปีถัดไป ดำเนินชีวิตแบบนี้มาเรื่อยๆ ไม่มีอะไรดีขึ้น นอกจากความ
ยากจนที่ต้องเผชิญ จนกระทั่งได้เลิกกับสามีคนแรกและรับบุตรมาเลี้ยงดูเอง
ทำให้ชีวิตช่วงนั้นยากลำบากมาก ต้องมีชีวิตแบบหาเช้ากินค่ำบางครั้งทำงาน
รับจ้างไม่ได้ก็ต้องอดมื้อกินมื้อ ยากจนถึงขั้นเคยคิดว่าจะพาลูกๆ ออกไปขอทาน
เพื่อยังชีพ แต่ก็กัดฟันสู้ทนมาเรื่อยๆ โดยมีลูกทั้ง 2 เป็นกำลังใจ แต่งงานใหม่
กับนายประคอง แสนเพียง (สามีคนปัจจุบัน) ประกอบอาชีพปลูกจันทน์พยอมงาน
ราชการ ส่วนตนก็ช่วยสามีทำงานโดยการปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อขาย
จนสามารถเก็บออมเงินได้จำนวนหนึ่งก็นำมาลงทุนซื้อพันธุ์ทุกลาบมาปลูกขาย
เพราะทุกลาบเป็นที่ต้องการของตลาดและมีราคาดี การปลูกทุกลาบขายสามารถ
สร้างรายได้ให้ครอบครัวเป็นอย่างมาก แต่ประสบปัญหาทุกลาบเป็นโรค
และเฉาตายจนหมด จึงทำให้ขาดรายได้ ตนและสามีจึงตัดสินใจขายที่ทำกิน
แห่งนี้ เพื่อนำเงินจากการขายที่ทำกินมาไว้เป็นทุนการศึกษาให้บุตร

จนเมื่อปี 2555

จึงได้มีโอกาสเข้าไปเรียนรู้ในงานด้านอาชีพต่างๆ ทำให้เกิด
ความสนใจและอยากทำให้ได้แบบศูนย์ฯ บ้างแต่ก็ต้องเก็บความคิด
นั้นไว้ในใจเนื่องจากไม่มีเงินทุน จนกระทั่งชายที่ดินทำกินผืนนั้นได้
และซื้อที่ดินทำกินผืนใหม่ขนาด 1 ไร่ อยู่มาวันหนึ่งตนนั่งดูทีวี
เกี่ยวกับสารคดีในหลวง ร.9 และตอนหนึ่งในหลวงทรงมีพระราชดำรัส
ว่า “มีทรัพย์ในดิน สินในน้ำ” เมื่อได้รับฟังก็ทำให้ตนคิดได้ทันทีว่าถึง
จะมีพื้นที่ทำกินน้อยแต่เราก็สามารถทำให้พื้นที่ตรงนั้นได้ประโยชน์
สูงสุด ตนจึงได้กลับเข้าไปขอรับการฝึกอบรมด้านอาชีพต่างๆ ที่ศูนย์
ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อีกครั้ง หลังจากนั้นก็นำความรู้ที่นำมาปรับ
ใช้ในพื้นที่ขนาด 1 ไร่ ของตนได้สำเร็จ จนสามารถสร้างรายได้ให้ตน
มากกว่า 100,000 บาทต่อปี

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ในพื้นที่แปลงเล็กๆ ของตนมีการปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล และชุดบ่อไว้เลี้ยงปลาตก แบบเต็มพื้นที่ด้วยแรงงานเพียงคนเดียวผลผลิตต่างๆ ออกพร้อมกันก็เก็บผลผลิตไม่ทัน ขายก็เกิดการเสียหายและขายได้กำไรน้อย จนวันหนึ่งตนไปตลาดเห็นการขายผักในถุงเพาะชำ จึงทำให้เกิดความคิดขึ้นมาทันทีว่าน่าจะเอามาปรับใช้ในพื้นที่ของตัวเองดูบ้าง เพราะการขายพืชผักในแต่ละครั้งต้องมีปริมาณมากๆ แต่ได้ค่าตอบแทนนิดเดียว นับจากนั้นตนจึงได้เริ่มปลูกผักสวนครัวในถุงเพาะชำหลากหลายชนิด ช่วยให้ประหยัดเมล็ดพันธุ์ผัก และประหยัดพื้นที่ในการเพาะปลูกลง ประกอบกับการดูแลก็ง่ายเหมาะกับแรงงานเพียงคนเดียวแบบตน การปลูกผักในถุงเพาะชำและในกระถางได้กลายเป็นที่ต้องการของตลาดเป็นอย่างมาก ผลิตขายแล้วได้กำไรสูง ทำให้ตนมีรายได้เพิ่มขึ้นมากมายพร้อมทั้งทำให้ครอบครัวอยู่กันอย่างสุขสบาย

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกดอกขจร	3,200	41,800
2	ปลูกพริก	1,000	9,000
3	ปลูกผักสวนครัว ในถุงเพาะชำและในกระถาง	6,900	48,600
4	ปลูกมะม่วง	500	3,500
5	ปลูกละมุด	500	4,500
6	เลี้ยงปลานิล	1,000	4,000
7	เลี้ยงโค	1,000	23,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		14,100 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		134,400 บาท	

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 1 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน ทำโรงเรือนเลี้ยงโค ทำโรงเรือนเลี้ยงไก่ดำภูพาน ไก่พื้นเมือง
2. พื้นที่ทำกิน ขนาด 1 ไร่ มีการปลูกพืชผักสวนครัว ได้แก่ ต้นหอม ผักชี แมงลัก โหระพา พริก ผักกาดหอม กะเพรา มะนาวในท่อปูนซีเมนต์ และมีการปลูกไม้ผล ได้แก่ มะม่วงละมุด ลิ้นจี่ เพื่อส่งขายที่ตลาด
3. พื้นที่มีการเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน และมีพื้นที่สำหรับเลี้ยงโค เลี้ยงไก่ภูพาน เลี้ยงไก่พื้นเมือง

“ศูนย์ศึกษาการพัฒนากุพานาฯ ช่วยพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับตน
จากพื้นที่แห้งแล้ง ก็กลายเป็นผืนแผ่นดินที่อบอุ่นด้วยความรักของครอบครัว
ที่ได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน พร้อมทั้งมีเงินใช้หนี้ มีเงินเหลือเก็บไม่ขัดสนอีก”

นางสุภารัตน์ โพธิพันธ์

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “ด้านปศุสัตว์”

บ้านดงยอ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 370,697 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมตนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ส่วนสามีก็รับจ้างขับรถ ด้วยความยากลำบากในชีวิตจึงต้องไปทำงานรับจ้างขายแรงงานในตัวเมืองเพื่อแลกกับรายได้ที่พอแค่ส่งเสียลูกเรียนหนังสือ

เมื่อปี 2536 ตนและสามีจึงตัดสินใจกู้เงินจากรธนาคารมาซื้อที่ดินทำกินที่บ้านดงยอ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง เพราะหวังจะมีที่ดินเป็นของตนเองและหวังเพียงว่าจะใช้ประโยชน์จากที่ดินผืนนี้สร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้ ตนได้ย้ายมาอยู่บนที่ดินทำกินของตัวเอง ด้วยเพราะที่ดินที่มีอยู่แห้งแล้งไม่เหมาะแก่การเพาะปลูก

จนเมื่อปี 2549 วันหนึ่งได้มีโอกาสเข้าไปฝึกอบรมเรียนรู้เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ แล้วนำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนจัดสรรให้เป็นระบบระเบียบ แต่ก็ประสบปัญหาความแห้งแล้งในพื้นที่ จึงได้รับการขุดลอกสระเก็บน้ำให้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และทำการเกษตร จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ บ้านดงยอ จากนั้นเข้ารับการฝึกอบรมอีกครั้ง ได้รับปัจจัยการผลิตไก่ดำภูพาน 4 ตัว จนปัจจุบันสามารถขยายพันธุ์ได้ โดยตอนนี้มีไก่ดำในครอบครองกว่า 500 ตัว ทั้ง 3 รุ่น ถึงจะมีสีขนแตกต่างกันแต่คุณภาพเนื้อของไก่ดำยังคงเดิม สามารถสร้างรายได้ให้ครอบครัวทุกวันจากการขายไก่พ่อพันธุ์แม่พันธุ์ที่มีออเดอร์จากลูกค้าประจำมาตลอดจนไม่พอขายจนสามารถสร้างกลุ่มผู้เลี้ยงไก่ดำในหมู่บ้านได้ เพียงหวังว่าจะสร้างกำลังผลิตในหมู่บ้านให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาด เนื้อไก่ดำสามารถสร้างรายได้เพิ่มมากขึ้นและทำให้กลุ่มผู้เลี้ยงไก่ดำอยู่ดีกินดีมีความสุขในบ้านของตนเอง

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ช่วงปี 2551 ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์โพนยางคำ และเริ่มเลี้ยงวัวขุนเพื่อส่งขายให้สหกรณ์ โดยการซื้อวัวพันธุ์ มาขุนแต่ก็ไม่สำเร็จ เพราะวัวพันธุ์มีราคาแพง เมื่อขุนส่งขาย ก็ได้กำไรน้อยมาก หรือบางครั้งก็แทบจะไม่ได้ทุนคืนเลย จึงปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่โดยการซื้อวัวแม่พันธุ์มาเลี้ยง เมื่อได้ ลูกวัวก็นำมาขุนส่งขายสหกรณ์ จึงทำให้ได้กำไรเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งสามารถเป็นผู้กำหนดราคาขายวัวได้เอง

กิจกรรมภายในพื้นที่

บนพื้นที่ดินจำนวน 6 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่ เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และมีการทำโรงเรือน เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ เลี้ยงวัวแม่พันธุ์ เลี้ยงสุกรภูพาน เลี้ยงไก่ดำภูพาน โรงทำปุ๋ยหมักชีวภาพ โรงเรือน เพาะเห็ด
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว เพื่อบริโภค
3. พื้นที่เพาะปลูก เช่น ปลูกมะนาวในท่อ มะม่วง ลิ้นจี่ กลัวยหอมทอง มะขามขี้ด และพืชผักสวนครัว
4. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 2 งาน และมีการเลี้ยงปลากินพืช เลี้ยงปลาตุ๊กในกระชัง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี	7,800	17,400
2	เลี้ยงไก่ชน (พื้นเมือง / ไก่ดำ)	22,193	179,227
3	เลี้ยงโคขุน	111,000	94,400
4	เตาเผาเศรษฐกิจ	-	1,520
5	เพาะเห็ด (กลุ่มเห็ด)	3,000	17,000
6	ปลาดุก	500	1,500
7	เลี้ยงปลากินพืช	1,000	4,000
8	ปลูกพืชผักสวนครัว	300	1,200
9	ปลูกมะนาว	4,050	30,950
10	ปลูกไม้ผล (มะม่วง, ลิ้นจี่, กลัวย)	500	3,500
11	อื่น ๆ (ขายของเบ็ดเตล็ด)	10,000	20,000

รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน

160,343 บาท

รวมรายได้สุทธิ

370,697 บาท

“ตนก็ได้นำมาปฏิบัติจนสามารถผลิตข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ส่งขายให้กับสหกรณ์กรข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้สำเร็จ และนำมาถ่ายทอดให้กับเกษตรกรในหมู่บ้านจนสามารถจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ ปัจจุบันตนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสหกรณ์กรข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

นางอำนวย ดากาวงค์

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านบึงสา ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 149,500 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เมื่อปี 2550 จึงเป็นจุดเริ่มต้นให้ต้นสมัครเข้าเป็นสมาชิกศูนย์เรียนรู้ฯ บ้านดงน้อย และได้รับโอกาสให้เข้าไปฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ด เกษตรผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ การเลี้ยงสัตว์ หลังอบรมจึงได้เลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่ของตนเองพัฒนาสู่การทำเกษตรแบบผสมผสาน จึงเริ่มลงทุนทำโรงเรือนเพาะเห็ด จัดรูปแบบแปลงให้เป็นระบบ และวางแผนการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับฤดูกาล รวมทั้งการใช้น้ำให้ได้ประโยชน์คุ้มค่าที่สุด จนสามารถสร้างรายได้ให้ครอบครัว ส่งเสียลูกจนเรียนจบ พร้อมทั้งใช้หนี้ ธ.ก.ส. และซื้อที่ดินทำกินเพิ่มได้อีก 1 แปลง

เดิมมีอาชีพทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ แต่มีชีวิตที่ยากลำบากและมีหนี้ ธ.ก.ส. ที่กู้มาส่งเสียลูกเรียน จนทำให้สามีตัดสินใจไปทำงานต่างประเทศถึง 2 ครั้ง เพื่อหวังว่าจะได้เงินมาใช้หนี้และเลี้ยงดูครอบครัว แต่การไปทำงานต่างประเทศก็ยากลำบากมาก จึงกลับมาบ้านพร้อมเงินเก็บจำนวนหนึ่ง ตนและสามีจึงมีแนวคิดที่ว่าหากมีกิจกรรมหลายๆ ประเภทในพื้นที่ของตนก็จะสามารถหารายได้เข้าสู่ครัวเรือนได้

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ในช่วงที่สามีไปทำงานต่างประเทศ ในช่วงนั้นยอมรับว่าชีวิตยากลำบาก แทบจะอดมือกินมือและตนก็ไม่มีความรู้อะไร นอกจากการทำไร่ทำนาเป็นอย่างเดียว จนกระทั่งมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ มาให้ความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้เกิดความซาบซึ้งใจเป็นอย่างมากและเกิดความคิดอยากจะทำให้ได้ตามคำสอนของในหลวง เพราะครั้งหนึ่งในหลวงเคยเสด็จมายังหมู่บ้านดงน้อยแห่งนี้ พระองค์อยู่ตั้งไกลแต่ยังเดินมาถึงพื้นที่แห้งแล้งและทุรกันดารขนาดนี้ได้เพื่อนำความอุดมสมบูรณ์และความชุ่มชื้นมาสู่ราษฎรของพระองค์ ตนจึงได้บอกเล่าให้สามีได้รับฟัง จึงได้ตัดสินใจกลับมาบ้านเกิดและช่วยกันทำการเกษตร โดยมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ คอยมาตรวจเยี่ยม ทั้งเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำมาตลอด จนกระทั่งประสบผลสำเร็จถึงทุกวันนี้

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 25 ไร่ แบ่งออกเป็น ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ไว้ทำกิจกรรมหลัก ในครัวเรือน คือการย้อมผ้าคราม การทอผ้าคราม และการปลูกคราม เพื่อจำหน่ายให้ผู้สนใจและมาสั่งซื้อถึงบ้าน

2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 4 ไร่ มีการปลูกมะละกอ ปลูกมะนาว ตามคันนา และเลี้ยงปลาในนาข้าว

3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว เช่น คื่นช่าย พริก ผักชี แมงลัก กะเพรา โหระพา มะเขือเปราะ มะเขือพวง เพื่อส่งจำหน่ายให้กับพ่อค้า แม่ค้า ที่มารับซื้อถึงที่สวน

4. พื้นที่ขุดสระ จำนวน 2 สระ เพื่อเลี้ยงปลา และกักเก็บน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตร และมีการปลูกมะนาวในท่อปูนซีเมนต์ ปลูกมะละกอฮอลแลนด์ พริก ตะไคร้ รอบขอบสระ

5. พื้นที่ปลูกเสาวรส ปลูกหม่อนกินผล เพื่อส่งขายโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ 3 (เต่างอย)

6. พื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นแหล่งอาหารให้วัว

7. มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค 7 ตัว ไก่ดำภูพาน 30 ตัว ไก่พื้นเมือง 50 ตัว

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	บ่อเลี้ยงปลากินพืช (2 บ่อ)	3,500	7,000
2	เลี้ยงกบในกระชัง 2 กระชัง	1,200	5,000
3	ข้าวนาปี พันธุ์ กข.6 ได้ผลผลิต 3,000 กก.	9,000	15,000
4	คื่นช่าย แมงลัก/โหระพา/กะเพรา	4,000	15,000
5	ตะไคร้ริมขอบบ่อ/ริมรั้ว	1,000	8,000
6	มะนาว	6,000	20,000
7	กะทกรก	5,000	40,000
8	หญ้าเลี้ยงโค	1,000	3,500
9	เลี้ยงโค	12,000	21,000
10	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	2,000	-
11	เลี้ยงไก่ดำ	2,000	3,000
12	ทอผ้าย้อมคราม	5,300	12,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน			52,000 บาท
รวมรายได้สุทธิ			149,500 บาท

“ชีวิตนี้ถือว่าเป็นบุญมากมาย
มหาศาลที่ได้เรียนรู้งานของ
ในหลวง ได้เรียนรู้ในสิ่งที่
ในหลวงคิดและตนเองก็ยังคง
สานต่อวิถีชีวิตแบบพอเพียงนี้
ไปเรื่อยๆ จนตราบเท่าชีวิตนี้จะ
หมดลมหายใจ”

นายแดง โพธิ์บัติ

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านบอน ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 318,627 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมเป็นคนจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบอาชีพทำนา เนื่องด้วยความยากจน และเกิดปัญหาภัยแล้งมานานหลายปี จึงได้นำครอบครัวย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่ จังหวัดสกลนคร ประกอบอาชีพขึ้นสามล้อ และรับจ้างทั่วไปหาเช้ากินค่ำ จนสามารถเก็บออมเงินได้จำนวนหนึ่ง จึงได้เดินทางกลับไปยังบ้านเกิดที่ จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขายที่ดินทำกินผืนนั้นและนำเงินมาซื้อที่ดินทำกินผืนใหม่ ที่บ้านบอน ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จากนั้นจึงหันมายึดอาชีพทำนา ทำไร่ข้าวโพดมาโดยตลอด แต่ก็ไม่ค่อยได้ผลสำเร็จ ผลผลิตที่ได้ตกต่ำไม่คุ้มค่ากับการลงทุน

ซึ่งในขณะเดียวกัน เมื่อปี 2540 ก็ได้รับการชักชวนจากเพื่อนบ้านให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมด้านการเกษตรทฤษฎีใหม่ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อตนได้เข้ามาศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ครั้งแรกสร้างความตื่นตาตื่นใจกับตนเองเป็นอย่างมากและตนเองก็ได้เรียนรู้ในด้านอาชีพต่างๆ ที่สนใจ และนำมาปรับใช้ไปแปลงเกษตรของตนเอง

จนกระทั่ง ปี 2542 ได้รับการสนับสนุนชุดสระทฤษฎีใหม่ 3 ไร่ และมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ภูพาน เข้ามาส่งเสริมให้ทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตนจึงเริ่มปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรแบบผสมผสานแทน หลังจากที่ผิดหวังจากการทำการเกษตรเชิงเดี่ยวมาครั้งแล้วครั้งเล่า

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

หลังจากที่เข้าร่วมกลุ่มฝึกอบรมกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เมื่อผ่านการอบรมจึงเกิดความเข้าใจในการทำการเกษตรมากขึ้นและนำมาปรับใช้ในพื้นที่ของตนได้เป็นอย่างดี จนกระทั่งปี 2549 ก็ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่างและได้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ บ้านบอน ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร หลังจากนั้น ก็ยังคงเข้ามาศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ในงานด้านต่างๆ มากขึ้นและได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ภูพาน ด้วยดีตลอดมา ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงสัตว์ การปรับปรุงบำรุงดิน การทำปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยหมัก เป็นต้น และได้นำมาปฏิบัติในพื้นที่ของตน ทั้งนี้ลุงแดง มีความปลาบปลื้ม ซาบซึ้งใจเสมอที่ได้ยินอมนำแนวพระราชดำริ เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตของตนจนประสบผลสำเร็จ ทำให้ครอบครัวอยู่ดีกินดี มีเงินเก็บเพียงพอในการเลี้ยงดูครอบครัว

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ข้าวนาปี	5,000	28,000
2	ปลูกพืชผักสวนครัว	3,000	90,000
3	เลี้ยงปลากินพืช	10,000	100,000
4	ปลูกไม้ผล	1,500	6,500
5	เลี้ยงไก่ดำ	1,000	3,990
6	เลี้ยงจิ้งหรีด	1,500	5,000
7	กึ่งพันธุ์มะนาว	5,000	85,137
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		27,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			318,627 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 21 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำการเกษตร สระน้ำ โดยมีกิจกรรมในพื้นที่ดังต่อไปนี้

1. ปลูกข้าวไว้บริโภค มีเคล็ดลับการปลูกข้าว ด้วยการปลูกพืชบำรุงดินก่อนทำนา
2. ปลูกข้าวโพดหวาน ปลูกฟักทอง หลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว
3. ปลูกพืชผักสวนครัว ได้แก่ มะละกอ กล้วย พริก ผักกาดหอม กะเพรา ดอกขจร โหระพา ข่า ตะไคร้ และผักกินใบหลากหลายชนิดหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันไป เหลือจากกินก็แบ่งขาย

“ได้นำมาปฏิบัติจนสามารถผลิตข้าวตัดเมล็ดพันธุ์
ส่งขายให้กับสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษากาพัฒนา
ภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และนำมา
ถ่ายทอดต่อให้กับเกษตรกรในหมู่บ้านจนสามารถจัดตั้ง
เป็นกลุ่มผู้ปลูกข้าวตัดเมล็ดพันธุ์ ปัจจุบันได้รับ
การแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสหกรณ์การข้าว
ของศูนย์ศึกษากาพัฒนาภูพาน
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ”

นายนำชัย ยากันจา

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “ด้านข้าว”

บ้านบึงสา ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 379,300 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมเป็นคนบ้านจันทร์เพ็ญ ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร ประกอบอาชีพทำนา และเลี้ยงโค กระบือ ตามวิถีชีวิตชาวชนบททั่วไป จนเมื่อปี 2519 ได้แต่งงานกับนางบัวสัน (ภรรยา) หลังจากแต่งงานก็ย้ายมาอยู่อาศัยกับภรรยา ที่บ้านบึงสา ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร และได้ช่วยกันทำนา เสร็จจากทำนา ก็ปลูกข้าวโพด ปลูกมันสำปะหลัง แต่ก็ประสบปัญหาภัยแล้งไม่มีแหล่งน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูก ทำให้ชีวิตช่วงเวลานั้นยากลำบากนัก

เมื่อปี 2544 เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้เข้ามาจัดอบรมเกษตรกร เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในหมู่บ้านจึงเกิดความสนใจเป็นอย่างมาก จึงขอเข้ารับการอบรมหลักสูตร เกษตรทฤษฎีใหม่ แล้วนำความรู้ที่ได้รับนั้นมาปรับใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรของตนเอง ร่วมโครงการชุดสระทฤษฎีใหม่พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตต่างๆ จากเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ นำมามอบให้ เช่น พันธุ์ปลา พันธุ์ไก่ พันธุ์หมู กิ่งพันธุ์ไม้ผล และได้รับคำแนะนำในการจัดรูปแบบแปลงให้เป็นระบบตามหลักทฤษฎีใหม่

ในปี 2549 ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริบ้านบึงสา ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร และได้มีการวางแผนการเพาะปลูกพืชไร่ พืชผัก หมุนเวียนสลับเปลี่ยนถูกต้องตามฤดูกาล จนทำให้สามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และทำให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นเป็นอย่างมาก

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ตนจึงปรับเปลี่ยนความคิดและตัดสินใจขอเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ผลิตข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ หลังจากได้รับการฝึกอบรมผู้ปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์แล้ว ตนก็ได้นำมาปฏิบัติ จนสามารถผลิตข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ส่งขายให้กับสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้จนสำเร็จ และนำมาถ่ายทอดต่อให้กับเกษตรกรในหมู่บ้านจนสามารถจัดตั้งเป็นกลุ่มผู้ปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ ปัจจุบันตนได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และเป็นผู้ผลิตข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพอีกรายหนึ่ง ให้แก่ทางสหกรณ์การข้าวได้ในปริมาณมากที่สุดของทุกปี จนทำให้ตนมีรายได้จากการขายข้าวเพิ่มมากขึ้น และสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับครอบครัว

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 2 แปลง รวมกันจำนวน 35 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน ทำเป็นคอกวัว คอกควาย ทำโรงเรือนถักน้ำหมักชีวภาพ และปุ๋ยหมักชีวภาพ

2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ จำนวน 16 ไร่ เพื่อส่งขายสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนากุฎาณฯ

3. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 9 ไร่ เพื่อไว้บริโภค มีเคล็ดลับการปลูกข้าวด้วยการปลูกพืชบำรุงดินก่อนทำนา เช่น ปอเทือง โสนแอฟริกัน ถั่วพุ่ม เสร็จจากการเก็บเกี่ยวข้าวก็จะปลูกข้าวโพดปลูกถั่วลิสง

4. พื้นที่ปลูกมะเขือเทศ จำนวน 4 ไร่ เพื่อส่งขายโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปแห่งที่ 3 (เต่างอย)

5. พื้นที่สระทฤษฎีใหม่ จำนวน 3 ไร่ และมีการเลี้ยงปลา มีการเลี้ยงกบในกระชัง มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ปลูกผักสวนครัว มีคอกไก่ มีคอกเป็ดเทศบริเวณรอบขอบสระ

6. พื้นที่บ่อเลี้ยงปลา จำนวน 1 ไร่ มีการเลี้ยงปลาตูก เลี้ยงกุ้งฝอย และปลูกพืชรอบๆ บ่อ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ 16 ไร่	51,900	142,100
2	ปลูกมะเขือเทศเซอร์รี่ 4 ไร่	25,000	75,000
3	เลี้ยงปลา	500	3,500
4	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	500	1,700
5	เลี้ยงไก่ดำกุฎาณ	500	3,000
6	เลี้ยงเป็ดบาราชี	500	2,000
7	เลี้ยงโคพื้นเมือง	1,500	78,500
8	เลี้ยงกระบือ	1,500	73,500
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		81,900 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		379,300 บาท	

“ถึงแม้จะประสบปัญหาในด้าน
การประกอบอาชีพบ้าง แต่ก็ไม่เคยย่อท้อ
และตั้งใจนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
มาปรับใช้ในชีวิตจนทำให้มีฐานะพอกิน
พอใช้ แม้จะไม่ร่ำรวย แต่ก็ทำให้ครอบครัว
อยู่กันอย่างมีความสุข”

นายบุญเพ็ง ลาเสด็จ

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านดงน้อย ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 86,760 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมอาชีพทำนา ทำไร่ ซึ่งเดิมก็จะปลูกข้าวพอเสร็จจากปลูกข้าวก็ปลูกข้าวโพดพักก่อนส่งโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปแห่งที่ 3 (เต่างอย) ทำการเพาะปลูกสลับกันไปมาแบบนี้มาเรื่อยๆ เพื่อทำมาหาเลี้ยงครอบครัว แต่ก็ยังมีชีวิตที่ค่อนข้างลำบาก โรงงานคัดเลือกซื้อแค่ผลผลิตที่มีขนาดเท่ากัน ส่วนที่เหลือจากการคัดเลือกก็ขายไม่ได้ราคา และไม่มียาไล่จากแหล่งอื่นๆ ต่อมาจึงคิดมองหาอาชีพใหม่ๆ เพื่อมาเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว โดยที่มุ่งเน้นไปที่การใช้พื้นที่น้อย แรงงานน้อยและผลตอบแทนสูง

จนกระทั่งได้เข้าไปอบรมที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ในหลายหลักสูตร เช่น การปลูกพืชไร่ พืชสวน การปลูกไม้ผล การเพาะเห็ด การเลี้ยงสัตว์ แต่ตนก็สนใจในหลักสูตรการเพาะเห็ดเป็นอย่างมาก หลังอบรมเสร็จกลับบ้านจึงได้ริเริ่มประกอบอาชีพเพาะเห็ดเพื่อเป็นรายได้อีกทางหนึ่ง และได้ทำการเพาะปลูกพืชผัก หมุนเวียนเพิ่มเติม ได้แก่ ข้าวโพด มะเขือเทศ มะเขือเปราะ พริก พักทอง เพื่อส่งขายตลาดและสามารถเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวได้ เมื่อปี 2549 จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่างและได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ บ้านดงน้อย ด้วยความสนใจใฝ่รู้ ความขยันหมั่นเพียร จึงขอเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ เพิ่มเติมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อยู่เสมอ ถึงแม้จะประสบปัญหาในด้านการประกอบอาชีพบ้าง แต่ก็ไม่เคยย่อท้อ และตั้งใจนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตจนทำให้มีฐานะพอกินพอใช้ แม้จะไม่ร่ำรวย แต่ก็ทำให้ครอบครัวอยู่กันอย่างมีความสุข

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ช่วงปี 2551 ได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกสหกรณ์ โพนยางคำและเริ่มเลี้ยงวัวขุนเพื่อส่งขายให้สหกรณ์ โดยการซื้อวัวพันธุ์มาขุนแต่ก็ไม่สำเร็จ เพราะวัวพันธุ์มีราคาแพง เมื่อขุนส่งขายก็ได้กำไรน้อยมาก หรือบางครั้งก็แทบจะไม่ได้ทุนคืนเลย จึงปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่โดยการซื้อวัวแม่พันธุ์มาเลี้ยง เมื่อได้ลูกวัวก็นำมาขุนส่งขายสหกรณ์ จึงทำให้ได้กำไรเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งสามารถเป็นผู้กำหนดราคาขายวัวได้เอง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี	14,300	45,600
2	เลี้ยงปลา	1,000	4,500
3	ปลูกพืชผักสวนครัว	4,500	13,060
4	เลี้ยงโค	38,000	-
5	เลี้ยงไก่พื้นเมือง/ไก่ดำ	1,500	3,500
6	ปลูกยางพารา	5,400	12,000
7	ปลูกไม้ผล	1,200	8,100
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		65,900 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		86,760 บาท	

กิจกรรมภายในพื้นที่

บนพื้นที่ดินจำนวน 2 แปลง โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย
2. เป็นพื้นที่ทำนาปลูกข้าว และปลูกข้าวโพดหลังเก็บเกี่ยวข้าวเสร็จ เพื่อไว้จำหน่ายให้พ่อค้าแม่ค้าที่มารับซื้อถึงบ้าน
3. พื้นที่ขุดสระเก็บน้ำ จำนวน 1 สระ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง
4. พื้นที่ทำนาและปลูกกล้วยน้ำว้า รวมถึงปลูกพืชผักสวนครัวหมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไปตามฤดูกาล เพื่อส่งขายตลาด เป็นรายได้หลักให้ครอบครัว

“ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ช่วยพัฒนาอาชีพ
ให้เหมาะสมกับตน จากพื้นที่แห้งแล้ง ก็กลายเป็น
ผืนแผ่นดินที่อบอุ่นด้วยความรักของครอบครัว
ที่ได้อยู่พร้อมหน้าพร้อมตากัน พร้อมทั้งมีเงินใช้หนี้
มีเงินเหลือเก็บไม่ขัดสนอีก”

นายประทวน ธาระสา

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านห้วยยาง ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 137,350 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนา เลี้ยงสัตว์ เสร็จจากการเก็บเกี่ยวข้าวก็ปลูกพืชผักสวนครัวไว้บริโภค ด้วยความแห้งแล้งจึงต้องอาศัยน้ำจากลำห้วยเล็กๆ ไหลผ่านพื้นที่นาของตน เมื่อปี 2541 แม่น้ำที่ทำกินของตนจะมีคลองส่งน้ำตัดผ่าน แต่เนื่องจากภัยแล้งก็ทำให้น้ำในอ่างเก็บน้ำห้วยอ่างแห้งขอด จึงงดการจ่ายน้ำ สร้างความยากลำบากให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก จนมาวันหนึ่งได้เห็นการขุดสระกฤษฎีใหม่ของเพื่อนบ้านตนจึงเข้าไปสอบถามเพื่อต้องการอยากขุดสระเพื่อเป็นแหล่งน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูก

จนกระทั่งได้เข้าไปอบรมที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ในหลายหลักสูตร ได้รับการขุดสระกฤษฎีใหม่ พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตต่างๆ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เช่น พันธุ์ปลา พันธุ์ไก่ พันธุ์ไม้ผล ตนจึงได้นำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ในแปลงเกษตรของตนเอง จนสามารถเพาะปลูกพืชผักเพื่อเพิ่มรายได้ให้ครัวเรือนได้ ปี 2549 ก็ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ก็ได้มีโอกาสเข้าไปฝึกอบรมหลักสูตรการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ สารไล่แมลงต่างๆ ที่งานศึกษาและพัฒนาปรับปรุงบำรุงดิน หลังจากนั้นก็นำความรู้ที่ได้นี้มาปฏิบัติในพื้นที่ของตน จึงช่วยให้ตนประหยัดต้นทุนและมีเงินเก็บออมจึงทำให้กับครอบครัวมีความสุขและใช้ชีวิตแบบพอเพียงตามคำในหลวง รัชกาลที่ 9 ได้สอนไว้

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

หลังจากได้รับการชุดสระทฤษฎีใหม่ ก็เกิดปัญหาไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตรได้ สระก็แห้งขอด แต่ตนก็ไม่คิดทอดทิ้งกับปัญหานั้น จึงได้แก้ไขปัญหาด้วยการขุดเจาะบ่อบาดาลใช้เองโดยการนำไม้ไผ่มาเจาะลงตรงกันสระ ในการเจาะทุกครั้งก็จะตักดินออกจากกระบอกไม้ไผ่ทุกครั้งทำแบบนี้จนครบ 1 อาทิตย์ก็นำท่อพีวีซีกันพังขนาด 3 นิ้ว มาครอบใส่ จนสามารถได้นำมาใช้ในการเพาะปลูกพืชได้

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 12 แปลง โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้านทำเป็นคอกเลี้ยงโคพันธุ์ คอกกระบือ คอกเลี้ยงไก่พื้นเมือง
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 7 ไร่
3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว จำนวน 1 ไร่ เช่น บรอกโคลี พริก ผักกาดกวางตุ้ง เพื่อส่งขายตลาด
4. พื้นที่สระทฤษฎีใหม่ จำนวน 3 ไร่ และมีการเลี้ยงปลา มีการปลูกละมุด ปลูกขนุน ปลูกพริก ปลูกกระหล่ำ มีคอกเลี้ยงหมู อยู่บริเวณรอบขอบสระ
5. พื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน 2 งาน ได้แก่ ขนุน ละมุด มะม่วง ลำไย
6. พื้นที่เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โคพันธุ์ กระบือ ไก่พื้นเมือง

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี	10,000	45,800
2	ปลูกผัก	3,000	29,600
3	เลี้ยงโค	10,000	45,900
4	เลี้ยงปลากินพืช	2,000	6,000
5	เลี้ยงเป็ด	1,500	5,360
6	ปลูกไม้ผล	1,000	2,690
7	ปลูกกล้วย	500	2,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		28,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		137,350 บาท	

“ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ
ที่ได้นำเอาหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง และหลัก
คำสอนของในหลวง ร.9 มา
ถ่ายทอด มาส่งเสริมให้การ
ช่วยเหลือตนและครอบครัว
ได้มีอยู่ มีกิน พลิกฟื้นชีวิต
ให้สามารถลืมตาอ้าปากได้”

นายประยงค์ เกาโพธิ์

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่”

บ้านนางอย หมู่ 4 ตำบลต่างอย อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 64,800 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปไปเรื่อยๆ ที่บ้านนางอย ตำบลต่าออย อำเภอต่าออย จังหวัดสกลนคร และทำนา ทำไร่ मतตลอด และสภาพพื้นที่ทำกินก็ขาดแคลนน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูก พร้อมทั้งขาดความรู้ในการวางแผนการเพาะปลูก การปลูกพืชผักแต่ละปีก็เป็นไปตามกระแสของชาวบ้าน จึงทำให้เกิดปัญหาผลผลิตล้นตลาด ราคาตกต่ำ พ่อค้าคนกลางไม่รับซื้อ

จนกระทั่งปี 2549 เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้ให้คำแนะนำในการแก้ไขปัญหา และสอนให้รู้จักการวางแผนการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสมกับฤดูกาล พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิต กิ่งพันธุ์ไม้ผล เมล็ดพันธุ์ข้าวโพด เมล็ดพันธุ์ข้าวปลูกจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เมื่อปี 2555 จึงได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกศูนย์เรียนรู้ฯ บ้านนางอย จากนั้นก็ได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่างๆ เช่น หลักสูตรปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกพืชไร่ การปลูกพืชสวน การเลี้ยงปลา การเลี้ยงสัตว์ การเพาะเห็ด หลังจากอบรมเสร็จก็ได้นำความรู้ นั้นมาปรับใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรของตนเอง และได้รับการอุดหนุนเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเกษตร มีการเลี้ยงปลาในกระชัง เลี้ยงกบในกระชัง มีแปลงปลูกผักสวนครัว มีการปลูกผักในถุงเพาะชำ แปลงปลูกหม่อนกินผล จนสามารถสร้างรายได้ให้ครอบครัวได้ ถึงแม้จะไม่ได้อำรวยแต่ก็มีความสุข

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

หลังจากได้รับการฝึกอบรมเพิ่มความรู้ในด้านต่างๆ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จึงได้เดินทางไปบ้านห้วยยาง ตำบลเหล่าโพนค้อ อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร หวังเพียงว่าจะซื้อต้นผักหวานมาปลูกเสริมในพื้นที่แปลงของตนเอง พอไปถึงก็พบได้เห็นการเพาะปลูกผักในถุงเพาะชำของชาวบ้านและสามารถขายได้ราคาจึงปรับเปลี่ยนแนวความคิดหันมาทำการเพาะปลูกผักในถุงเพาะชำเพื่อขาย ก็ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกข้าวนาปี 6 ไร่	5,000	20,000
2	ปลูกผักสวนครัวในถุงเพาะชำ	3,500	16,900
3	ปลูกหม่อนกินผล	1,000	3,000
4	ปลูกตะไคร้	300	1,700
5	ปลูกพริก	500	4,000
6	ปลูกกล้วยน้ำว้า	300	2,900
7	เลี้ยงปลาในกระชัง	500	4,000
8	เลี้ยงปลาในกระชัง	1,000	2,300
9	เลี้ยงกบในกระชัง	1,500	3,500
10	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	500	3,000
11	เลี้ยงไก่ดำภูพาน	500	3,500
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		14,600 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			64,800 บาท

กิจกรรมในพื้นที่

บนพื้นที่ 9 ไร่ ประกอบไปด้วยกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย จำนวน 1 งาน และบริเวณพื้นที่ว่างรอบบริเวณบ้าน มีการปลูกผักสวนครัวในถุงเพาะชำเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้หลักในครอบครัว
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 6 ไร่ หลังจากเก็บเกี่ยวแล้วปลูกข้าวโพด ปลูกถั่วลิสง
3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว จำนวน 1 งาน เช่น ต้นหอม ผักชี กะเพรา โหระพา แมงลัก พริก ต้นข่า เพื่อบริโภคและแบ่งขายให้กับพ่อค้าแม่ค้าที่มารับซื้อถึงบ้าน
4. พื้นที่ปลูกหม่อนกินผล ปลูกตะไคร้ จำนวน 1 งาน เพื่อส่งขายตลาด
5. พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้า ปลูกมะนาว ปลูกไม้ผล จำนวน 2 งาน ได้แก่ ต้นมะม่วงแก้ว ต้นมะม่วงน้ำดอกไม้ ต้นมะไฟ ต้นละมุด
6. พื้นที่ขุดสระน้ำ จำนวน 1 สระ และมีการเลี้ยงปลาในกระชัง เลี้ยงกบในกระชัง ปลูกพริก ปลูกตะไคร้ รอบขอบสระ
7. พื้นที่คอกสัตว์ ได้แก่ ไก่ดำภูพาน ไก่พื้นเมือง เป็ดเทศ

“ตนได้น้อมนำแนวพระราชดำริ
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
นำมาปรับใช้ในพื้นที่แปลงเกษตร
ของตนจนประสบผลสำเร็จ และตน
ก็รู้จักแบ่งเวลาเพื่อไม่ให้กระทบกับ
งานราชการที่ทำอยู่ จากที่คิดว่าการ
ทำการเกษตรเป็นแค่อาชีพเสริม
จนปัจจุบันนี้กลายเป็นอาชีพหลัก
ไปแล้ว ตนมีความรู้สึกซาบซึ้งใจ
เป็นอย่างมากที่ในหลวง ร.9
สร้างศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ
แห่งนี้นี้นั่น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร
ในทุกๆ ด้าน ให้อยู่ดี กินดี มีความสุข
และสามารถพึ่งพาตนเองได้”

นายพิษณุ เกาโพธิ์

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรทฤษฎีใหม่”

บ้านนางอย หมู่ 4 ตำบลต่างอย อำเภอต่างอย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 185,060 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

มีอาชีพรับราชการตำแหน่งนักการภารโรง เพราะเงินเดือนการโรงก็ได้ไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูครอบครัวได้ จึงเริ่มทำสวน ทำนาเป็นอาชีพเสริม โดยเริ่มจากการทำนาและปลูกพืชไร่ตามฤดูกาล ในพื้นที่ 13 ไร่ เพราะไม่มีความรู้ในการเพาะปลูก จึงทำให้ได้ผลผลิตน้อยและเสียหายจากโรคต่างๆ ทุกปี ทำให้ต้องเสียดายได้และไม่คุ้มกับทุนที่ทุ่มเทลงไป

จนเมื่อปี 2541 ได้เข้ารับการฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ หลังอบรมก็นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

ในปี 2542 จึงได้เข้าร่วมโครงการชุดสระทฤษฎีใหม่ และได้รับปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น กิ่งพันธุ์ไม้ผล พันธุ์ปลากินพืช พันธุ์ไก่ พันธุ์เป็ดบารี่ พันธุ์สุกร จากนั้นตนจึงเริ่มทำการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ มีการจัดการแบ่งพื้นที่เพาะปลูกข้าว พืชผัก ไม้ผล คอกเลี้ยงสัตว์และเลี้ยงปลาให้เป็นสัดส่วนตามความเหมาะสมของพื้นที่ และมีการพัฒนาด้านการเกษตรมาเรื่อยๆ จนกระทั่งปี 2549 ได้รับคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ จึงทำให้มีรายได้เพียงพอเลี้ยงครอบครัว และมีเงินเก็บออมไว้ใช้ในครอบครัว

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ด้วยความหวังที่ว่าจะมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว และไม่มีความรู้เรื่องเกษตรมาก่อน ทำให้ตนต้องลงมือทดลองมาโดยตลอด จนกล้าตัดสินใจขอลางาน 2 วัน เพื่อไปอบรมเพิ่มความรู้กับศูนย์ศึกษาการพัฒนากัญชามาตรฐานฯ และได้พบหนทางที่จะแก้ไขปัญหของตนได้ โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นำมาปรับใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรของตนจนประสบผลสำเร็จ

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ซึ่งจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ จำนวน 13 ไร่ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานภายในพื้นที่แบ่งออกเป็น ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย จำนวน 2 งาน บริเวณเลี้ยงปลาตุ๊กในบ่อซีเมนต์ 2 บ่อ
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 4 ไร่
3. พื้นที่ปลูกกล้วยน้ำว้าสลัวยางพารา จำนวน 2 ไร่ ได้ผลผลิตกล้วยน้ำว้า 100 หวี/ปี
4. พื้นที่ปลูกหวาย จำนวน 2 งาน
5. พื้นที่ปลูกมะนาวแป้นพิจิตร ในท่อปูนซีเมนต์
6. พื้นที่ปลูกพืชไร่ จำนวน 2 งาน เช่น ปลูกข้าวโพดฝักอ่อน ปลูกมะเขือเทศ ปลูกถั่วลิสง หมุนเวียนสลับเปลี่ยนกันไปตามฤดูกาล
7. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว จำนวน 2 งาน
8. พื้นที่ขุดสระ จำนวน 2 สระ ได้แก่ สระทฤษฎีใหม่ ขนาด 3 ไร่ สระน้ำ ขนาด 1 ไร่ และมีการเลี้ยงกบในกระชัง มีการเลี้ยงปลาหมอพันธุ์ยักษ์ เลี้ยงกุ้งฝอย เลี้ยงหอยขมตามแบบวิถีธรรมชาติ มีการปลูกผักสวนครัวรอบขอบสระ และสามารถกักเก็บน้ำไว้ในภาคการเกษตร
9. มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์และคอกสัตว์ ได้แก่ โคสุกร ไก่ดำกัญชามาตรฐาน ไก่พื้นเมือง เป็ดเทศ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกข้าวนาปี	5,700	62,300
2	ปลูกมะเขือเทศ	1,950	4,050
3	ปลูกหวาย	300	4,400
4	ปลูกข้าวโพดหวาน	1,750	3,250
5	ปลูกผักสวนครัว	650	4,550
6	ปลูกกล้วยหอมทอง	500	2,000
7	เลี้ยงปลาหมอไทย	15,660	32,340
8	เลี้ยงปลานิล	2,660	23,340
9	เลี้ยงปลาตุ๊ก	670	1,880
10	เลี้ยงกบ	6,600	27,400
11	เลี้ยงกุ้งฝอย	600	3,200
12	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	550	3,350
13	เลี้ยงไก่ดำกัญชามาตรฐาน	800	9,700
14	เลี้ยงเป็ด	700	3,300

รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน

39,090 บาท

รวมรายได้สุทธิ

185,060 บาท

“จากหลักคำสอนเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.9 จึงเกิดแรงบันดาลใจให้อยากกลับบ้านเกิดเพื่อมาทำตามแบบในหลวง จึงตัดสินใจเดินทางกลับถึงบ้านเกิดและทำตามความฝันที่มีอยู่ในใจพร้อมนำแนวพระราชดำริของในหลวง ร.9 มาปรับใช้ในชีวิต”

นายวังชัย ลืออ่อนดี

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านหนองไผ่ หมู่ 12 ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 187,820 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

มีอาชีพทำนาและเป็นช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก ทำมาหากินในพื้นที่เล็กๆ ของตนที่มีขนาดแค่ 85 ตารางวา ทำการเพาะปลูกพืชผักเล็กๆ น้อยๆ เพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน และออกรับจ้างซ่อมเครื่องยนต์เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว จนเมื่อปี 2539 เกิดวิกฤตภัยแล้งอย่างหนักจึงตัดสินใจไปทำงานที่ประเทศบรูไน 1 ปี เมื่อปี 2540 กลับถึงบ้านเกิดจึงได้เริ่มวางแผนชีวิตใหม่ โดยได้ทราบข่าวจากเพื่อนบ้านว่ามีศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่จังหวัดสกลนคร ตนจึงเกิดความใคร่รู้ และได้เดินทางไปเยี่ยมชมศูนย์ศึกษา การพัฒนาภูพานฯ

จนกระทั่งเข้าฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ด หลังจากนั้นเริ่มประกอบอาชีพเพาะเห็ดฟาง ไปขายตาม หมู่บ้าน พอมีรายได้เพิ่มมากขึ้นก็ขยายพื้นที่เพาะเห็ด โดยการทำเป็นโรงเรือนเห็ดนางฟ้า เห็ดนางรม และก็ เข้าไปฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ จาก ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ อบรมเสร็จก็กลับมาทำบ่อ เลี้ยงกบ บ่อเลี้ยงปลา เพิ่มอีกจนเต็มพื้นที่ เมื่อปี 2547 จึงได้ไปขอเช่าที่ดินทำกินของญาติ จำนวน 9 ไร่ ที่บ้าน หนองไผ่ หมู่ 12 ตั้งแต่นั้นมาช่วงแรกที่มาทำการเกษตร บนพื้นที่เช่า ก็ประสบปัญหาดินแห้งแล้งไม่มีน้ำใช้ จึงได้ เข้าไปขอรับคำแนะนำเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ภูพาน จนสามารถพลิกฟื้นดินที่แห้งแล้งนี้ได้ ปี 2549 จึงได้รับเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการ จัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนว พระราชดำริ สร้างรายได้ให้ครอบครัวและซื้อพื้นที่ทำกิน เพิ่มได้อีก 1 แปลง พร้อมทั้งสามารถซื้อพื้นที่เช่าให้เป็น ของตนเองได้สำเร็จ

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ระหว่างที่อยู่ต่างประเทศ ว่างจากงานก็ได้อ่านข่าวสารต่างๆ ที่มาจากประเทศไทย โดยเฉพาะหลักคำสอนเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.9 จึงเกิดแรงบันดาลใจให้อยากกลับบ้านเพื่อมาทำตามแบบปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงตัดสินใจกลับบ้านและทำตามความฝัน พร้อมน้อมนำแนวพระราชดำริของในหลวง ร.9 มาปรับใช้ในชีวิต และได้รับโอกาสดีๆ และการช่วยเหลือจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จนสามารถทำให้ชีวิตของตนและครอบครัวอยู่ดี กินดี มีความสุข

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี	21,000	16,420
2	ปลูกมะเขือเทศ	2,400	2,600
3	ปลูกกล้วย	1,000	1,000
4	ปลูกมันสำปะหลัง	1,100	2,400
5	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	700	500
6	เลี้ยงปลาในบ่อ	1,500	(ไว้บริโภค)
7	เลี้ยงไก่ดำ	500	2,000
8	เลี้ยงไก่ต๊อก	500	1,000
9	เลี้ยงสุกร	8,000	24,000
10	ปลูกไม้ผล	1,000	1,500
11	ปลูกอ้อย	4,300	15,400
12	ช่างซ่อม	45,000	45,000
13	เผาถ่านขาย	20,000	76,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		107,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			187,820 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ซึ่งจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ จำนวน 9 ไร่ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินงานภายในพื้นที่แบ่งออกเป็น ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่โรงเรียนไว้รับจ้างซ่อมเครื่องจักร เครื่องยนต์ต่างๆ ถือเป็นรายได้เสริมอีกทางหนึ่งในการช่วยเหลือครอบครัว
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว เพื่อไว้บริโภคเท่านั้น และมีการปลูกไม้ผลตามคันนา
3. พื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ เพื่อเป็นแหล่งอาหารให้วัว
4. พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ปลูกอ้อย เพื่อส่งขายให้กับโรงงานในหมู่บ้านใกล้เคียง และปลูกมะเขือเทศ เพื่อส่งโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปแห่งที่ 3 (เต่างอย)
5. พื้นที่ขุดสระ จำนวน 1 สระ เพื่อเลี้ยงปลา และกักเก็บน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตร
6. พื้นที่สร้างเตาเผาถ่าน 3 เตา เพื่อเผาถ่านขายให้กับพ่อค้าแม่ค้าที่มารับซื้อถึงบ้าน
7. มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค สุกร ไก่ดำ ภูพาน ไก่พื้นเมือง ไก่ต๊อก

“ด้วยความมุ่งมั่น ชยัน อดทนและเชื่อมั่นนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.9 มาปรับใช้และเป็นแรงบันดาลใจ จึงทำให้เกิดความพยายามโดยไม่ทอดย้อต่ออุปสรรคต่าง ๆ จนทำให้สามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวมากขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีจนทุกวันนี้”

นายวิชัย สร้อยปลิว

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านตากแดด ตำบลบึงทวาย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 135,350 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

ประกอบอาชีพทำนา พอหลังจากแต่งงานก็ได้ย้ายมาอยู่อาศัยบ้านกรรยาที่บ้านนาเลา ตำบลบึงทวาย อำเภอต่างอย แต่มีที่นาอยู่บ้านตากแดด ซึ่งเป็นหมู่บ้านใกล้กัน ตนและภรรยาจึงได้ตัดสินใจย้ายมาทำกินบนที่นาของภรรยา และช่วยกันทำนา ทาเลี้ยงครอบครัวเรื่อยมา จนเกิดวิกฤตภัยแล้ง ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ทำให้ไม่มีน้ำไว้ใช้ทำนาส่งผลให้ครอบครัวยากลำบากมากจนต้องออกไปหางานรับจ้างเพื่อหาเงินมาเลี้ยงดูครอบครัว

จนเมื่อปี 2545 ตนจึงเข้ารับการอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีใหม่ และได้เข้าร่วมโครงการชุดสระเทคโนโลยีใหม่ พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์หมู พันธุ์ไก่ พันธุ์เป็ด พันธุ์ปลา กิ่งพันธุ์ไม้ผล จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ หลังจากนั้นตนจึงได้นำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยการแบ่งพื้นที่ให้เป็นระบบมีการปลูกข้าว หลังเก็บเกี่ยวข้าวปลูกมะเขือเทศส่งโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ 3 (ต่างอย) มีการเลี้ยงปลาในสระ และปลูกพืชผักสวนครัวและปลูกไม้ผลรอบขอบสระ และเลี้ยงสัตว์ จนกระทั่งปี 2549 จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริบ้านตากแดดด้วยความมุ่งมั่น ขยัน อดทนและน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวง ร.9 มาปรับใช้และเป็นแรงบันดาลใจ จึงทำให้เกิดความพยายามโดยไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคต่างๆ จนทำให้สามารถเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวมากขึ้นและมีความเป็นอยู่ที่ดีจนทุกวันนี้

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

นายวิชัยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดอีกครั้ง หลังจากอบรมก็ตัดสินใจลงทุนสร้างโรงเรือนเพาะเห็ด โดยช่วงแรกนั้นได้รับการสนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จำนวน 2,000 ก้อน เมื่อผลผลิตออกก็นำไปขาย และรายได้จากการขายเห็ด ก็แบ่งไว้เป็นเงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่ม เพราะคิดว่าการซื้อก้อนเชื้อเห็ดทุกครั้งทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายมาก จึงปรับเปลี่ยนนำเงินเก็บมาลงทุนเพิ่มพร้อมทั้งขยายโรงเรือนและซื้อวัสดุอุปกรณ์ในการอัดก้อนเชื้อเห็ด จนกระทั่งสามารถอัดก้อนเชื้อเห็ดส่งขายและเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวได้สำเร็จจนถึงทุกวันนี้

กิจกรรมภายในพื้นที่

- พื้นที่ทำกิน จำนวน 18 ไร่ จัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้
1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้านทำโรงเรือนเพาะเห็ด โรงเรือนอัดก้อนเชื้อเห็ด
 2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ จำนวน 10 ไร่ เพื่อไว้บริโภค มีเคล็ดลับการปลูกข้าวด้วยการปลูกพืชบำรุงดินก่อนทำนา เช่น ปอเทือง โสนแอฟริกัน ถั่วพุ่ม เสร็จจากการเก็บเกี่ยวข้าวจึงปลูกระยะเชิงเทสส่งโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปแห่งที่ 3 (เต่างอย)
 3. พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 4 ไร่
 4. พื้นที่สระทฤษฎีใหม่ จำนวน 3 ไร่ และมีการเลี้ยงปลา มีการปลูกไม้ผล ปลูกผักสวนครัว บริเวณรอบขอบสระ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี	10,000	45,800
2	ปลูกผัก	3,000	29,600
3	เลี้ยงโค	10,000	45,900
4	เลี้ยงปลากินพืช	2,000	6,000
5	เลี้ยงเป็ด	1,500	5,360
6	ปลูกไม้ผล	1,000	2,690
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		27,500 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		135,350 บาท	

“คนบ้านนอกธรรมดาอย่างตน ไม่มีแม่แต่ความรู้อะไรติดตัว แต่สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้ เป็น เพราะตนได้เข้าไปเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ที่ศูนย์ศึกษา การพัฒนาภูพานฯ จนทำให้ตนรู้จักปรับเปลี่ยนแนวความคิด รู้จักคิด รู้จักวางแผน รู้จักแบ่งปัน รู้จักเก็บออมและ น้อมนำแนวพระราชดำริมาปรับใช้ในชีวิตตลอดมา จนทำให้ ชีวิตตนพบกับความสำเร็จได้จนถึงทุกวันนี้”

นายเศรษฐี ลีทนทา

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านนาทับแก้ม ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 93,600 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ เลี้ยงโค เลี้ยงกระบือ ตามวิถีชีวิตของคนชนบท เมื่อเสร็จจากไร่ก็นำปลูกลงน้ำสำหรับหลังเพื่อเพิ่มรายได้ จนสามารถเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งแล้วนำไปซื้อที่ดินบ้านดงน้อย ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จำนวน 21 ไร่ ในราคา 8,000 บาท ในสมัยนั้น ตนจึงได้ชวนภรรยา มาบุกเบิกที่ดินทำกิน โดยเริ่มแรกมีการปลูกทวาย ปลูกมะขามหวาน เพราะได้รับคำแนะนำจากเกษตรอำเภอ

เมื่อปี 2538 ได้เข้าร่วมการฝึกอบรมเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ หลังอบรมเสร็จไม่นานก็ได้รับการสนับสนุนชุดสระทฤษฎีใหม่ 3 ไร่ พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น พันธุ์หมู พันธุ์ไก่ พันธุ์เป็ด พันธุ์ปลา กิ่งพันธุ์ไม้ผล เมล็ดพันธุ์ผัก พอได้รับปัจจัยเหล่านี้มาก็ทำการเลี้ยง และเพาะปลูก โดยการแบ่งพื้นที่ตามสูตรทฤษฎีใหม่ จนสามารถสร้างรายได้ให้กับครอบครัวโดยไม่ต้องเดือดร้อนและเป็นหนี้สิน จนได้รับการแต่งตั้งเป็นประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยเรือ ด้วยความขยันหมั่นเพียรของตนก็สามารถพัฒนาพื้นที่แปลงเกษตรของตนให้เจริญงอกงาม และเป็นแบบอย่างของเกษตรกรในหมู่บ้าน

จนกระทั่งปี 2549 จึงได้รับคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่าง และจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ อ่างเก็บน้ำห้วยเรือ จากนั้นก็มีโอกาสเข้าไปศึกษา ดูงานและฝึกอบรมในเรื่องต่างๆ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เรื่อยๆ ทั้งเรื่องการเลี้ยงสัตว์ การปลูกไม้ผล การปลูกพืชไร่พืชสวน การเลี้ยงปลา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตนจึงได้นำความรู้ที่ได้มาปรับใช้ในพื้นที่แปลงเกษตรของตนมาโดยตลอด จนประสบผลสำเร็จมาถึงทุกวันนี้

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่ได้จัดสร้างศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งนี้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านอาชีพที่หลากหลายอย่าง ทำให้จากคนชาวบ้านนอกธรรมดาอย่างตน ไม่มีแม้แต่ความรู้อะไรติดตัว แต่สามารถเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรรายอื่นๆ ได้ เป็นเพราะตนได้เข้าไปเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จนทำให้ตนรู้จักปรับเปลี่ยนแนวความคิด รู้จักคิด รู้จักวางแผน รู้จักแบ่งปัน รู้จักเก็บออมและน้อมนำแนวพระราชดำริมาปรับใช้ในชีวิตตลอดมาจนทำให้ชีวิตตนพบกับความสำเร็จได้จนถึงทุกวันนี้

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี	12,000	47,000
2	เลี้ยงโค	15,000	20,000
3	เลี้ยงกระบือ	30,000	(ยังไม่จำหน่าย)
4	ปลูกหวาย	1,000	2,600
5	เลี้ยงสุกร	8,300	11,700
6	เลี้ยงปลากินพืช	1,000	3,900
7	ปลูกพืชผักสวนครัว	500	4,000
8	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	1,000	1,500
9	ปลูกไม้ผล	500	1,500
10	ปลูกกล้วยน้ำว้า	300	1,400
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		69,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		93,600 บาท	

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 21 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ รอบบริเวณมีโรงเรียนเลี้ยงกระบือ โรงเรียนเลี้ยงโคพันธุ์ โรงเรียนเก็บฟางเลี้ยงสัตว์ โรงเรียนเลี้ยงไก่พื้นเมืองและไก่ดำภูพาน
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวคัดเมล็ดพันธุ์ จำนวน 8 ไร่ เพื่อส่งขายสหกรณ์การข้าวของศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ
3. พื้นที่ปลูกพืชผักสวนครัว และไม้ผล จำนวน 7 ไร่ ได้แก่ หวาย พริก แมงลัก ต้นหอม ผักชี และไม้ผล ได้แก่ ขนุน มะม่วง ลำไย มะขามหวาน มะขามเปรี้ยว เพื่อไว้บริโภค เหลือก็แบ่งปันและแบ่งขาย
4. พื้นที่สระทฤษฎีใหม่ จำนวน 3 ไร่ และมีการเลี้ยงปลากินพืช มีการปลูกกล้วยน้ำว้า ปลูกไม้ผลรอบขอบสระ
5. พื้นที่บ่อเลี้ยงปลา จำนวน 2 บ่อ เพื่อกักเก็บน้ำและมีการเลี้ยงปลากินพืช

“108 มงคล พระบรมราโชวาท
เพื่อความรู้และความสำเร็จของ
ชีวิตแบบยั่งยืน หนังสือที่ตน
ได้น้อมนำพระบรมราโชวาท
มาใช้ในชีวิตจนสามารถประสบ
ผลสำเร็จในอาชีพการเกษตร
แบบผสมผสานของตนได้ และ
นับจากนั้นตนจึงตั้งใจ ในการ
ประกอบอาชีพการเกษตรแบบ
พอเพียงตามรอยในหลวง
มาจนถึงทุกวันนี้”

นายสมคิด สาลิษฐ์

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 381,731 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมเป็นคนจังหวัดศรีสะเกษเมื่อเรียนจบชั้น ปวส. ก็ไปทำงานโรงงานที่กรุงเทพฯ ชีวิตในเมืองกรุงต้องดิ้นรนอย่างยากลำบาก ตนและภรรยาช่วยกันทำธุรกิจขายตรงจนสามารถสร้างเครือข่ายทางธุรกิจได้ขึ้นตำแหน่งผู้บริหารการขายแต่ก็ทำควบคู่กับงานประจำแบบนั้มาได้ 2 ปี ก็ถึงจุดอิ่มตัว จึงมีแนวคิดอยากจะทำบ้านเกิด

ปี 2552 กลับบ้านทำการเกษตรแบบไม่มีเงินทุนติดตัวสักบาท ชีวิตยากลำบากมากประกอบกับที่ดินมรดกของภรรยาก็เป็นป่ารก แห้งแล้ง ไม่มีแหล่งน้ำไว้ในการเพาะปลูก ตนจึงเริ่มจากการขายลูกชิ้นปิ้งมาเรื่อยๆ จนสามารถเก็บออมเงินได้จำนวนหนึ่งในช่วงนั้นก็ยังมีโอกาสไปศึกษาดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้เห็นการเลี้ยงจิ้งหรีด การเกษตรผสมผสาน การเพาะเห็ด ตนและภรรยาจึงเข้ารับการฝึกอบรมในโครงการ “ต้นกล้าอาชีพ” ตนมีความสนใจเรื่องการเพาะเห็ดเป็นอย่างมากจึงกลับมาอบรมเรื่องการเพาะเห็ดอีกครั้ง แล้วนำความรู้ที่ได้รับมาปรับใช้ เริ่มแรกซื้อก้อนเชื้อเห็ดมาเพาะขาย รอบแรก 1,000 ก้อน ซึ่งมีรายได้ดีมาก จึงลงทุนซื้อก้อนเชื้อเห็ดเพิ่มอีก 1,000 ก้อน แต่ครั้งนี้ประสบปัญหาก้อนเชื้อเห็ดเป็นราดำ สร้างความเสียหายจึงนำปัญหานั้นมาปรับแก้ไขจนทำให้ประสบความสำเร็จ แต่ในฤดูเห็ดจะขายเห็ดได้น้อย จึงคิดว่าต้องมีรายได้จากการเกษตรอย่างอื่นด้วย จนทุกวันนี้ได้ทำการเกษตรผสมผสาน พร้อมทั้งตนก็ถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านี้บอกเล่าต่อให้กับเกษตรกรผู้มาเยี่ยมเยียนในพื้นที่ของตนเสมอ ณ ปัจจุบันตนมีเงินเหลือเก็บ มีเงินทุนหมุนเวียนไม่เดือดร้อน ไม่มีหนี้สินอยู่ดี กินดี ครอบครัวยุบอุ่นเป็นอย่างมาก

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ตนเป็นคนที่กำลังทำอะไรก็ต้องทำให้เต็มที่ และต้องผ่านการศึกษา ค้นคว้า และทดลองด้วยตัวเองก่อน ถึงจะเกิดความเชื่อในสิ่งนั้น หลังจากประสบปัญหาเกิดวิกฤตในการประกอบอาชีพเพาะเห็ดขาย แคว่อย่างเดียวของตน ก็ทำให้ตนมองว่าต้องมีการเพาะปลูกพืชอย่างอื่นร่วมด้วย เพื่อส่งเสริมกันในพื้นที่ของตัวเอง ไม่ใช่ออแค่ขายเห็ดอย่างเดียว จนวันหนึ่งตนจึงขอเข้าไปรับการฝึกอบรมการเกษตรผสมผสานอีกครั้งที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และศูนย์เรียนรู้ฯ ทุกที่ที่ประสบผลสำเร็จ แต่ก็ยังไม่พบคำตอบที่แท้จริงให้กับตนเองได้ ตนจึงเริ่มค้นหาความถูกต้องในด้านการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงว่าทำได้จริงไหม และต้องทำอะไรถึงเรียกว่าประสบผลสำเร็จ จนกระทั่งมาเจอหนังสือเล่มหนึ่งที่สามารถตอบโจทย์ในใจตนได้ทุกข้อ หนังสือเล่มนี้คือ “108 มงคล พระบรมราชาบาทเพื่อความรู้และความสำเร็จของชีวิตแบบยั่งยืน” ตนจึงน้อมนำพระบรมราชาบาทในหนังสือเล่มนี้มาใช้ในชีวิตจนสามารถประสบผลสำเร็จในอาชีพการเกษตรแบบผสมผสานของตนได้ โดยตนได้ข้อสรุปให้กับตัวเองได้ว่าทั้งหมดที่ในหลวงทรงมีพระราชดำริไว้ นั้นสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง นับจากนั้นตนจึงตั้งใจในการประกอบอาชีพการเกษตรแบบพอเพียงตามรอยในหลวง มาจนถึงทุกวันนี้

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 4 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน ทำเป็นโรงเรือนเพาะเห็ด โรงเรือนเลี้ยงหมูพ่อแม่พันธุ์ เลี้ยงจิ้งหรีดใส่ท่อปูนซีเมนต์
2. พื้นที่ปลูกหน่อไม้ฝรั่ง จำนวน 1 งาน เพื่อส่งขายตลาด
3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว จำนวน 1 งาน เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
4. พื้นที่บ่อเลี้ยงกบพ่อแม่พันธุ์ จำนวน 1 งาน เพื่อจำหน่ายลูกอ๊อด
5. พื้นที่โรงเรือนเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ เลี้ยงนกกระทา เพื่อส่งขายตลาด

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	เพาะเห็ดนางฟ้า 2 โรง	10,000	20,000
2	เพาะเห็ดฟาง	3,000	7,000
3	เพาะพันธุ์กบพ่อแม่พันธุ์ (จำหน่ายลูกอ๊อด)	35,000	105,000
4	ขายน้ำเชื้อสุกร	1,000	9,000
5	เลี้ยงสุกร (จำหน่ายลูกสุกร)	40,000	66,800
6	เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ (จำหน่ายไข่ไก่)	22,000	50,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		85,789 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		381,731 บาท	

“ผมยึดหลักแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
ในการดำเนินชีวิต มีความภาคภูมิใจในการ
ประกอบอาชีพของตนเอง และจะยึดหลัก
คำสอนของในหลวง รัชกาลที่ 9 ไปจน
ตลอดชีวิต”

นายอำนาจ สมยาภักดี

ศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ “เกษตรผสมผสาน”

บ้านเหล่า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 106,000 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เริ่มต้นตั้งแต่สมัยเด็กจนโตก็ทำนา ปลูกปอ ปลูกมันสำปะหลัง มาโดยตลอด ตามวิถีชีวิตชาวบ้านชนบท ไม่มีรายได้จากแหล่งอื่นๆ จึงทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ยากลำบาก ประมาณปี 2540 ได้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตร “เกษตรทฤษฎีใหม่” ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หลังการเข้ารับการฝึกอบรมก็ได้นำเอาความรู้ที่ได้รับมาปรับปรุงพื้นที่นาเดิมให้เป็นสัดส่วนตามแบบทฤษฎีใหม่ และได้รับการบุตระทฤษฎีใหม่ เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในภาคการเกษตรในช่วงหน้าแล้ง พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น กิ่งพันธุ์ไม้พล พันธุ์ปลากินพืช พันธุ์ไก่ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ อีกด้วย ตนจึงได้นำความรู้และปัจจัยการผลิตเหล่านั้นมาปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองอย่างจริงจังและช่วงที่ตนว่างจากการทำนา ก็มักจะขอเข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นประจำ

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ลุงอำนาจจึงได้ตั้งใจทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริให้ดีที่สุดเท่าที่มีลมหายใจ และได้เปลี่ยนความคิดในการทำนา ทำไร่ แบบเดิม หันมาทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมจากศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จนกระทั่งปี 2549 ลุงอำนาจได้เป็นเกษตรกรตัวอย่างและได้รับการคัดเลือกให้จัดสร้างเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ บ้านเหล่า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ในด้านเกษตรผสมผสาน เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ให้คำแนะนำแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปที่เข้ามาเยี่ยมชมและศึกษาดูงานในแปลงด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง จนได้รับ “เกียรติบัตรเกษตรกรดีเด่น”

กิจกรรมภายในพื้นที่

บนพื้นที่ดินจำนวน 30 ไร่ ของลุงอำนาจ ได้ทำการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยมีพื้นที่อยู่อาศัย และโรงสีข้าว จำนวน 1 ไร่ พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 15 ไร่ พื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน 8 ไร่ เช่น มะนาวในท่อ กระท้อน มะม่วง ลำไย ขนุน และพื้นที่ชุดสระทฤษฎีใหม่ จำนวน 3 ไร่ มีการปลูกมะม่วง ลำไย ขนุน ปลูกดอกขจร ผักสวนครัว รอบขอบสระ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ข้าวนาปี	5,000	38,400
2	เลี้ยงโค	10,000	30,000
3	เลี้ยงปลาकिनพีช	2,000	23,600
4	ปลูกไม้ผล	1,000	7,000
5	ปลูกพีชผักสวนครัว	1,000	7,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		19,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			106,000 บาท

เกษตรกร
ต้นแบบ

“หลังจากได้รับการฝึกอบรมการปลูก
หม่อนเลี้ยงไหมจากศูนย์ศึกษา
การพัฒนาภูพานฯ จึงทำให้มีรายได้
เพิ่มขึ้นในครอบครัว และทำให้
ครอบครัวมีอาชีพที่ดีจนถึงทุกวันนี้”

นางจันทร์สุดา แสนพงษ์

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านหนองบัว ตำบลบึงทวาย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 139,120 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนาเสร็จจากการทำนาก็ปลูกมะเขือเทศส่งโรงงานหลวง
อาหารสำเร็จรูปแห่งที่ 3 (เต่างอย) ปลูกสลับกันแบบนี้ทุกๆ ปี

จนเมื่อปี 2538 ได้รับคำชักชวนจากญาติพี่น้อง ให้ไปฝึกอบรมการปลูก
หม่อนเลี้ยงไหม ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ด้วยความหวังที่อยากจะช่วย
ครอบครัวให้มีรายได้เพิ่มอีกช่องทางหนึ่ง จึงได้ตัดสินใจเดินทางไปฝึกอบรมเป็น
ระยะเวลา 2 วัน 1 คืน ในการไปอบรมครั้งนั้นทำให้ตนได้เรียนรู้มากมาย และได้
เข้าดูงานในกิจกรรมประมง กิจกรรมปศุสัตว์ กิจกรรมพืชไร่ กิจกรรมพืชสวน
ความประทับใจเป็นอย่างมาก พอกลับถึงบ้านจึงได้เล่าเรื่องราวต่างๆ ที่ได้ไป
เรียนรู้มาให้สามีและลูกๆ ฟัง ทุกคนในครอบครัวจึงร่วมกันคิดที่จะนำถ่มนำแนว
พระราชดำริหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพ่อหลวงมาปรับใช้ในพื้นที่ของตน
จึงเริ่มลงมือปฏิบัติโดยแบ่งพื้นที่เพาะปลูก ขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำ และเลี้ยงกบใน
ท่อปูนซีเมนต์ ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นจนสามารถคืนทุนได้ภายใน 1 ปี เนื่องจาก
เป็นคนขยันหมั่นเพียรและนอบน้อมถ่อมตน จึงได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกร
ตัวอย่างในเขตพื้นที่อำเภอเต่างอย พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตจาก
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ด้วยดีตลอดมา

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

หลังจากได้รับการฝึกอบรมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพราะราคาเส้นไหม กิโลกรัมละ 2,000 บาท ตนจึงคิดว่าจะเลี้ยงไหมเพื่อเพิ่มรายได้ แต่ลูกชายก็เสนอความคิดว่า ให้เลี้ยงเพาะพันธุ์กบแล้วขายลูกกบอายุ 1 เดือน จะได้ราคาตัวละ 1 บาท และวันหนึ่งก็สามารถขายได้มากถึงวันละ 1,000-2,000 ตัว ก็จะได้เงินตกวันละ 1,000-2,000 บาทต่อวัน ซึ่งรายได้แตกต่างกันมากกับการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม กว่าจะผลิตเส้นไหมได้ 1 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 2,000 บาทต่อปี เพราะมีลูกชายเป็นแรงบันดาลใจและเป็นกำลังใจจึงทำให้ตนปรับเปลี่ยนความคิดมาเป็นการเพาะพันธุ์กบเพื่อขายตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

กิจกรรมภายในพื้นที่

ปัจจุบันมีพื้นที่ทำกิน จำนวน 16 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน ทำเป็นโรงเรือนเลี้ยงวัว
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 10 ไร่
3. พื้นที่ปลูกมะเขือเทศ จำนวน 2 ไร่ เพื่อส่งขายโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปแห่งที่ 3 (เต่างอย)
4. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว ได้แก่ ชะอม พริก มะนาว ผักกาดหอม กะเพรา เพื่อขายให้พ่อค้าแม่ค้ามารับถึงที่สวน
5. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 2 สระ และมีการเลี้ยงปลา มีการปลูกมะม่วง ปลูกข้าว ปลูกตะไคร้ เพาะ บริเวณรอบขอบสระ
6. พื้นที่บ่อดินขนาดเล็กเลี้ยงปลาตุ๊กและปลาหมอยักษ์ เพื่อส่งขายตลาด

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนา	10,500	24,500
2	ปลูกมะเขือเทศ	12,000	38,000
3	ปลูกผักสวนครัว	2,000	6,000
4	ปลูกข้าว ตะไคร้	300	2,500
5	เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	3,100	12,020
6	เลี้ยงไก่ดำภูพาน	600	2,900
7	เลี้ยงปลาตุ๊ก ปลาหมอ	2,800	7,200
8	เลี้ยงกบพ่อแม่พันธุ์	25,000	40,000
9	เลี้ยงหมูดำภูพาน	2,000	6,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		58,300 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		139,120 บาท	

“หลังจากที่ได้รับการอบรมเรื่อง
เพาะเห็ดจากศูนย์ศึกษาการพัฒนา
ภูพานฯ จึงมีการปรับเปลี่ยน
ความคิดของตนเองและนำความรู้
ที่ได้ลงมือปฏิบัติ จนทำให้เกิด
รายได้กับตนเองและครอบครัว”

นางหทัยทิพย์ จารุสาร

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านกุสุมาลย์ ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 1,383,500 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมเป็นคนอำเภอเมืองสกลนคร ประกอบอาชีพทำนาและเพาะเห็ดขาย และได้แต่งงานกับนายประยัต (สามี) หลังจากแต่งงานก็ต้องโยกย้ายตามสามีไปแต่ละจังหวัด

จนกระทั่งปี 2540 ได้รับหมายศาลแจ้งให้ไปชำระหนี้ตามกฎหมาย มิฉะนั้นที่ดินทำกินของพ่อแม่สามีจะโดนยึดเข้าธนาคาร ทำให้ตนและสามีเกิดความทุกข์ใจเป็นอย่างมาก สามีจึงได้ขอโยกย้ายสับเปลี่ยนกับเพื่อนรุ่นน้อง มาที่ อำเภอกุสุมาลย์ เพื่อกลับมาช่วยเหลือพ่อแม่ผ่อนชำระหนี้ ในช่วงนั้นชีวิตยากลำบากยิ่งนัก ไม่มีแม่แต่เงินจะใช้จ่ายในครอบครัว ตนจึงกลับมาประกอบอาชีพเพาะเห็ดอีกครั้ง ช่วงแรกที่ทำก็ต้องประสบปัญหา มีเงินทุนไม่มากพอ สามีจึงได้ตัดสินใจขอกู้เงินกับสหกรณ์พัฒนา เพื่อมาสร้างที่อยู่อาศัยและโรงเรียนเพาะเห็ด ตนและลูกชายต้องนำเห็ดไปวางขายที่ตลาดตั้งแต่ตี 3 ของทุกวัน จนเพิ่มรายได้ให้ครอบครัวและมีเงินเหลือเก็บ แล้วนำเงินเก็บมาลงทุนเพิ่มอีกโดยการเลี้ยงหมูแม่พันธุ์ จากมีหมู 1 ตัว ก็เพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งมีหมูพ่อพันธุ์ หมูแม่พันธุ์มากถึง 85 ตัว

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

“การดำรงชีวิตที่ดีจะต้องปรับปรุงตัวตลอดเวลา การปรับปรุงตัวจะต้องมีความเพียรและความอดทนเป็นที่ตั้งถ้าคนเราไม่หมั่นเพียร ไม่มีความอดทน ก็อาจจะท้อใจไปโดยง่าย เมื่อท้อใจไปแล้ว ไม่มีทางที่จะมีชีวิตเจริญรุ่งเรืองแน่ๆ”

พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชเป็นอีกหนึ่งหลักคำสอนที่ตนยึดถือมาโดยตลอดในการประกอบอาชีพไม่ว่าชีวิตจะยากลำบากแค่ไหนตนก็จะมุ่งมั่นไม่ย่อท้อเสมอ เมื่อครั้งเจอวิกฤตปัญหาอย่างหนักกับชีวิตในช่วงแรกของการลงทุนเพาะเห็ดก็ทำให้ตนคิดว่าการซื้อก้อนเชื้อเห็ดมาเปิดดอกขายทำให้มีต้นทุนเพิ่มและได้กำไรน้อยลงตนจึงปรับเปลี่ยนความคิดด้วยการอัดก้อนเชื้อเห็ดเองจึงตัดสินใจลงทุนเพิ่มในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการอัดก้อนเชื้อจึงทำให้ผลผลิตก้อนเชื้อเห็ดได้มากขึ้นและสามารถผลิตก้อนเชื้อเห็ดขายได้เป็นจำนวนมากจึงทำให้ตนนำความรู้ที่ถ่ายทอดต่อให้แก่เกษตรกรในหมู่บ้านเพื่อช่วยให้มีรายได้เพิ่มขึ้นในครัวเรือนได้สำเร็จ ปัจจุบันพื้นที่ของตนกลายเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของเกษตรกรในหมู่บ้านและต่างหมู่บ้าน

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนา	4,900	60,000
2	ปลูกมันสำปะหลัง	7,900	4,000
3	เพาะเห็ดนางฟ้า เห็ดคบบด เห็ดขอนขาว	200,000	400,000
4	ปลูกมะนาวในท้อ	200	2,000
5	เลี้ยงปลาเชิงยักษ์	20,000	15,000
6	ปลูกเพกา	500	2,500
7	เลี้ยงสุกร	-	900,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		233,500 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			1,383,500 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

ปัจจุบันมีพื้นที่ทำกิน จำนวน 50 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และบริเวณที่วางรอบบริเวณบ้านทำเป็นโรงเรือนเพาะเห็ด 8 โรง โรงเรือนอัดก้อนเชื้อเห็ด 1 โรง ศาลาเรียนรู้ 1 หลัง โรงปุ๋ยหมัก เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรที่เข้ามาศึกษาดูงาน
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 12 ไร่ เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
3. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 5 บ่อ และมีการเลี้ยงปลากินพืช เลี้ยงปลาหมอยักษ์
4. พื้นที่โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ วัว ไก่บ้าน พื้นที่เมือง ไก่ดำกุ๊พวน เป็ดไข่พันธุ์กัก
5. พื้นที่ปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน 1 ไร่
6. พื้นที่ปลูกอินทผลัม จำนวน 3 ไร่
7. พื้นที่ปลูกปาล์มธรรมชาติ จำนวน 5 ไร่ เพื่อเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติ
8. พื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน 5 ไร่ มะม่วงแก้ว ส้มโอ เพกา มะนาว กาแฟ

“หลังอบรมเสร็จจึงได้ปรับเปลี่ยนความคิดตนเองทันที
พอลงมือทำจึงเริ่มลงมือทำการเกษตรแบบผสมผสาน
มีรายได้จากการทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเป็นรายได้หลัก
เลี้ยงดูครอบครัวได้อย่างสุขสบายไม่ขัดสน”

นายศราวุธ อุตลุด

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านถ้ำตัว ตำบลปทุมวาปี อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 453,700 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนาตามพ่อแม่ ช่วงที่ไปรับราชการทหารเกณฑ์ ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานการเลี้ยงโคนมที่อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี เกิดความสนใจเป็นอย่างมาก

พอปลดประจำการทหาร เมื่อปี 2547 จึงขอเข้าร่วมเป็นกลุ่มสมาชิกสหกรณ์โคนมวาริชภูมิ โดยนำเงินเก็บจากการรับราชการทหารรวมกับเงินกู้ ธ.ก.ส. ซื้อโคนมมาเลี้ยง 8 ตัว ทำแปลงปลูกหญ้าเลี้ยงโคนมและสร้างโรงเรือนเลี้ยงโค พอเลี้ยงโคนมมาเรื่อยๆ ก็เกิดปัญหาเพราะระยะทางทำให้คุณภาพนมลดต่ำลงและขายไม่ได้ราคาบวกกับต้นทุนค่าอาหารเพิ่มมากขึ้น ทำให้ขาดทุนเป็นอย่างมาก จึงลดพื้นที่ปลูกหญ้าและมาปลูกยางจนกระทั่งสามารถรียางได้ และในช่วงนั้นราคาขายพาราตีมาก จนสามารถปลดหนี้ปลดสินได้ จึงเลิกเลี้ยงโคนม และหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสานมีการขุดสระเก็บน้ำไว้เลี้ยงปลา ปลูกผักหวานป่า ปลูกไม้ผล ปลูกพืชผักสวนครัว และเลี้ยงสัตว์ ปฏิบัติมาเรื่อยๆ จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่างในเขตพื้นที่อำเภอส่องดาว และถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับชาวบ้านในหมู่บ้าน จนได้รับการคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านถ้ำตีว และช่วยพัฒนาหมู่บ้านสร้างกลุ่มอาชีพต่างๆ จนได้รับรางวัลหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับจังหวัด และรางวัลหมู่บ้าน 3 ธรรม ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

เมื่อปี 2551 ได้นำชาวบ้านในหมู่บ้านจำนวน 20 คน เข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการเกษตรแบบผสมผสาน พร้อมทั้งได้รับปัจจัยการผลิต เช่น ฝรั่ง มะนาว เมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ หลังอบรมเสร็จจึงได้ปรับเปลี่ยนความคิดตนเองทันที พอกลับถึงบ้านจึงเริ่มลงมือทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยการแบ่งพื้นที่ให้เป็นระบบ มีการวางแผนการเพาะปลูกพืชแต่ละชนิดให้ถูกต้องเหมาะสมตามฤดูกาล และการเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงวัว เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่ เลี้ยงไก่เนื้อ เลี้ยงไก่พื้นเมือง เลี้ยงปลา ทำผสมผสานกันในพื้นที่ ถึงแม้จะเจอปัญหาราคายางพาราตกต่ำก็ยังมีรายได้จากการทำการเกษตรในพื้นที่ของตนเป็นรายได้หลักเลี้ยงดูครอบครัวได้อย่างสุขสบายไม่ขัดสน

กิจกรรมภายในพื้นที่

ปัจจุบันมีพื้นที่ทำกิน จำนวน 90 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย 1 ไร่ และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน ปลูกกล้วยน้ำว้า 1 งาน ปลูกผักหวานป่าริมรั้ว
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 20 ไร่ เพื่อบริโภค เหลือก็แบ่งขาย
3. พื้นที่ทำการเกษตรแบบผสมผสาน จำนวน 10 ไร่ มีการสร้างโรงเรือนเลี้ยงวัว โรงเรือนเลี้ยงไก่ดำภูพาน โรงเรือนเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่
4. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว ได้แก่ ข้าวโพดหวาน บวบ ฟักทอง แตงไทย
5. พื้นที่ปลูกไม้ผล เช่น มะม่วง ขนุน ชมพู่ ลำไย
6. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 3 สระ
7. พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 60 ไร่

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปลูกข้าว	20,500	30,000
2	ปลูกผักสวนครัว	3,500	6,700
3	ปลูกผักหวานป่า	500	19,500
4	ปลูกยางพารา	150,000	250,000
5	เลี้ยงไก่พันธุ์ไข่	5,000	16,000
6	เลี้ยงไก่เนื้อ	2,000	3,500
7	เลี้ยงหมู	5,000	10,000
8	เลี้ยงวัว	12,000	118,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		198,500 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			453,700 บาท

“เริ่มต้นใหม่อีกครั้งในการน้อมนำแนวพระราชดำริในหลวงมาปรับใช้ในชีวิตจนสามารถพลิกฟื้นและประสบผลสำเร็จจนได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรตัวอย่างในเขตพื้นที่อำเภอภูพาน และยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรทั่วไปที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชม”

นายสมชาย ทองดินอก

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านหลุบเลา ตำบลหลุบเลา อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 421,700 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมเป็นคนมหาสารคาม ด้วยความยากจนพ่อแม่จึงได้
พยายายกับฐานมาอาศัยอยู่บ้านคำเพิ่ม ตำบลโลกภู อำเภอกุฉินารายณ์
จังหวัดสกลนคร แต่มีที่ดินทำกินอยู่ในเขตพื้นที่การไฟฟ้าน้ำพอง

เมื่อปี 2522 จึงได้รับการจัดสรรที่ดินทำกิน จำนวน
2 งาน ในหมู่บ้านจัดระเบียบจึงได้แต่งงานกับนางดอกไม้
(ภรรยา) และช่วยกันประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปในการหา
เลี้ยงครอบครัวเพื่อหาเงินเช่าที่ดินทำกิน ไร่ละ 100 บาท
จำนวน 6 ไร่ เพื่อปลูกมันสำปะหลังขายพอได้เงินก็นำมา
ลงทุนเช่าที่ดินทำกินเพิ่มอีก 6 ไร่ แต่ก็ยึดอาชีพปลูกมัน
สำปะหลังเหมือนเดิมมาหลายปี ก็สามารถซื้อที่ดินเป็นของ
ตัวเองได้อีก 6 ไร่ เพราะคิดว่าการปลูกมันได้ราคาดีมาก
ทำให้มีอยู่มีกิน จึงเช่าที่ดินเพิ่มอีก 10 ไร่ รวมกับที่ของตัวเอง
เป็น 30 ไร่ เพื่อปลูกมันสำปะหลังอย่างเดียว

จนเมื่อปี 2528 มันสำปะหลังราคาตกต่ำเหลือแค่
กิโลกรัมละ 20 สตางค์ ทำให้ขาดทุนแทบจะสิ้นเนื้อประดาตัว
จึงหยุดอาชีพชาวนาไร่ และไม่มีเงินทุนจึงปล่อยให้พื้นที่รกร้าง
ว่างเปล่า จากนั้นตนจึงหันกลับไปประกอบอาชีพรับจ้าง
ทั่วไปเพื่อเก็บเงินมาประกอบอาชีพการเกษตรอีกครั้ง

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ช่วงปี 2536 เมื่อสิ้นเนื้อประดาตัวและความสิ้นหวังในชีวิตวันหนึ่งตนก็นั่งมองดูต้นเงาะที่เหลือเพียง 2 ต้นและคิดทบทวนเรื่องราวต่างๆที่เกิดขึ้นกับชีวิตตนจนสามารถหาคำตอบให้กับตัวเองได้ว่า ที่เราผิดพลาดจนขาดทุนย่อยยับในครั้งนี้เป็นเพราะตนมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากเกินไปว่าเก่งแล้วมีบทเรียนจากการปลูกมันมาแล้วและหวังเพียงผลกำไรอย่างเดียวโดยไม่ลงมือปฏิบัติเองมีแต่จ้างแรงงานและทำเกินตัวเกินกำลังของตน จึงมองเห็นแสงสว่างโดยการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งแต่ครั้งนี้ทำแค่พอประมาณแค่พอกินพอใช้เหลือก็แบ่งปันแบ่งขายเพื่อพอเป็นรายได้เลี้ยงปากเลี้ยงท้อง จึงเริ่มวางแผนการเพาะปลูกในพื้นที่ 4 ไร่และปลูกพืชอายุสั้นไปหาพืชอายุยาวโดยเริ่มจากปลูกพืชผักสวนครัวและตามด้วยการปลูกกล้วยปลูกไม้ผลและเลี้ยงปลาเลี้ยงไก่และทำการศึกษาค้นคว้าทดลองด้วยตัวเองทุกอย่างพร้อมทั้งมีการจดบันทึกทุกครั้งจนได้รู้สาเหตุและปัญหาของพืชผักชนิดนั้นๆ และหาทางแก้ไขได้จนสำเร็จจากประสบการณ์ชีวิตสอนให้ตนรู้และเข้าใจว่านี่ละคือหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามที่ในหลวงทรงพระราชดำริไว้ทุกวันนี้ชีวิตไม่ได้ลำบากมีเงินเหลือเก็บส่งเสียลูกเรียนจบปริญญาตรีทุกคนมีที่ดินทำกินเพิ่มก็เพราะตนน้อมนำแนวพระราชดำรินี้ในหลวงมาปฏิบัติตนเอง

กิจกรรมภายในพื้นที่

ปัจจุบันมีพื้นที่ทำกิน จำนวน 50 ไร่

1. พื้นที่อยู่อาศัย 16 ไร่ และมีการปลูกไม้ผล ได้แก่ ขนุน มะไฟ มะปราง มะยงชิด ลิ้นจี่ เงาะ มะม่วง ลำไย เม่า และแบ่งพื้นที่ปลูกไม้ป่า ได้แก่ ยางนา ประดู่ สัก ตะเคียน แดง
2. พื้นที่ปลูกน้อยหน่า จำนวน 15 ไร่ เพื่อขายให้พ่อค้าแม่ค้ามารับซื้อถึงสวน
3. พื้นที่ทำปลูกผักสวนครัว จำนวน 2 ไร่ ได้แก่ มะละกอฮอลแลนด์ กัลยน้ำว่า กัลยหอมทอง กัลยเนื้อเยื่อ พระเทพ และปลูกหอย จำนวน 2 ไร่
4. พื้นที่ปลูกชมพู จำนวน 1 ไร่
5. พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 14 ไร่
6. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 5 สระ และมีการเลี้ยงปลา ปลูกหมอนกินผล ปลูกพืชผักสวนครัว สร้างโรงเรือนเลี้ยงเป็ด โรงเรือนเลี้ยงไก่พื้นเมือง โรงเรือนเลี้ยงห่าน บริเวณรอบขอบสระ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกผักสวนครัว	1,000	4,700
2	ปลูกมันสำปะหลัง	30,000	90,000
3	ปลูกน้อยหน่า	70,000	230,000
4	ปลูกชมพู	1,000	9,000
5	ปลูกไม้ผล	15,000	35,000
6	ปลูกมะละกอฮอลแลนด์	1,000	11,000
7	ขายกิ่งพันธุ์ไม้ผล	13,500	36,500
8	ขายต้นกล้ามะละกอฮอลแลนด์	500	5,500
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		132,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			421,700 บาท

“เกษตรกรทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาใช้ในการดำเนินชีวิตจนประสบความสำเร็จ จึงทำให้ลุงแท่งได้รับรางวัลชนะเลิศ การประกวดเกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำไร่ นาสวนผสม”

นายแท่ง ปังอุทา

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านนาซอ ตำบลนาซอ อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล

รายได้เฉลี่ยต่อปี 211,800 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนาอย่างเดียว และภูพานี่ ภูทกเป็นทุนในการเพาะปลูกข้าวทุกปี จนหนี้สินพอกพูนขึ้นเรื่อยๆ จึงได้เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ของ อ.ก.ส. ในช่วงที่พักชำระหนี้ ลูกแก่ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานจากเพื่อนซึ่งปลูกไผ่เลี้ยง จำนวน 60 ต้น ที่จังหวัดหนองคาย หลังจากไปดูงานมาแล้วจึงคิดอยากปลูกไผ่เลี้ยงดูบ้าง เพราะไผ่เลี้ยงชนิดนี้ปลูกง่าย ได้ผลผลิตดี ดูแลง่าย ไม่ต้องใช้สารเคมีในการป้องกันโรคและแมลง จึงตัดสินใจซื้อมาปลูก 100 ต้น จนกระทั่งสามารถขยายพันธุ์เพิ่มได้อีก และสร้างรายได้ สร้างชื่อเสียงให้ลูกแก่เป็นที่รู้จักกันอย่างมากมายในการปลูกไผ่เลี้ยง

หลังจากนั้นในปี 2544 เป็นต้นมา ในพื้นที่กว่า 60 ไร่ ลูกแก่ได้พลิกพื้นที่ดินแปลงนี้ทั้งหมดทำแบบเกษตรผสมผสานเช่น ทำนาปลูกข้าว ปลูกพืชสวนผสม ไผ่เลี้ยง ผักหวานป่า มะม่วง และผลไม้อื่นๆ รวมถึงขุดบ่อเลี้ยงปลาธรรมชาติ ขณะนี้มีจำนวน 9 บ่อ พร้อมกับเลี้ยงสัตว์ ประกอบด้วย วัวควาย หมู หมูป่า เป็ด ไก่ ไข่ดำภูพาน จนกระทั่งได้รับการจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของชุมชน จนเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในการน้อมนำแนวพระราชดำริ เกษตรทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 มาใช้ในการดำเนินชีวิต จนประสบความสำเร็จ จึงทำให้ลูกแก่ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดเกษตรกรดีเด่น สาขาอาชีพทำไร่สวนผสม ปี 2552 และ 2553 ถึง 2 ปีซ้อน ทำให้มีชื่อเสียงมาจนถึงทุกวันนี้

กล่าวถึงชีวิตเปลี่ยน

ลุงแห่งได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แปลกกว่าที่อื่น เพื่อมาทดลองเลี้ยงหมูป่าแบบผสมผสานโดยการปล่อยเลี้ยงกับหนูทุกตามธรรมชาติ ซึ่งมีขนาดลำตัวใหญ่ และมีน้ำหนักตัวโตเต็มที่ประมาณ 2 กิโลกรัม และได้เลี้ยงผสมกับหมูป่ามานานกว่า 3 ปี เริ่มแรกได้นำพ่อแม่พันธุ์หนูทุกที่ไปซื้อมาจากที่อื่นนำมาปล่อยในเนื้อที่กว่า 4 ไร่ จำนวน 200 ตัว โดยได้ล้อมรอบด้วยการก่ออิฐบล็อกสูงประมาณ 60 เซนติเมตร และสังกะสีอีกชั้นเพื่อกันวัว ควาย หรือสุนัขที่เลี้ยงไว้เข้าไปทำร้ายกัดกินหรือเหยียบย่ำที่อยู่อาศัยของพวกหนู ส่วนศัตรูที่สำคัญ คือ งู และแมง เข้าไปฆ่ากัดกิน ที่เป็นสาเหตุทำให้จำนวนหนูมีปริมาณลดน้อยลง ความต้องการของประชาชนผู้บริโภคหนูขณะนี้มีเป็นจำนวนมาก และมีไม่เพียงพอต่อความต้องการ แต่พอหลังจากปล่อยหนูนานกว่า 3 ปี แล้วยังสามารถจับได้ตามจำนวนที่ลูกค้าต้องการ ตัวหนึ่งราคาขั้นต่ำ 70-130 บาท นับว่าเป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ลงทุนครั้งเดียวแต่สามารถขายได้ตลอด ประกอบกับได้เลี้ยงผสมผสานกับหมูป่า โดยมีรายได้จากการขายหมู ลูกหมู และหนูทุก เรื่อยมา

กิจกรรมภายในพื้นที่

- พื้นที่ทำกิน จำนวน 60 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้
1. พื้นที่อยู่อาศัยและสร้างโรงเรือนผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ โรงเรือนเลี้ยงโค โรงเรือนเลี้ยงกระบือ โรงเรือนเลี้ยงไก่ดำภูพาน ไก่พื้นเมือง โรงเรือนเลี้ยงเป็ด โรงเรือนเลี้ยงหมูป่า
 2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 30 ไร่ เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
 3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว ได้แก่ ชะอม พริก มะนาว แมงลัก เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
 4. พื้นที่ปลูกผักหวานป่า ไม้เลื้อย และปลูกไม้ผล ได้แก่ มะม่วง ลำไย ขนุน
 5. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 9 สระ และมีการเลี้ยงปลา กินพืช ปลาหมอยักษ์ ปลาดุก

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนา	10,200	57,700
2	ปลูกพืชผักสวนครัว	1,000	4,500
3	เลี้ยงกระบือ	1,500	33,500
4	เลี้ยงโคพันธุ์	1,500	ยังไม่จำหน่าย
5	เลี้ยงไก่พื้นเมือง	3,500	6,900
6	เลี้ยงไก่ดำภูพาน	1,000	3,000
7	เลี้ยงสุกรป่า	5,300	44,700
8	เลี้ยงเป็ดบาราบี่	3,000	9,000
9	เลี้ยงปลาธรรมชาติ	2,000	7,500
10	ไม้เลื้อย, เพกา, ผักหวาน	16,000	45,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		45,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		211,800 บาท	

“ตนได้มีโอกาสเข้าศึกษาดูงานและ
รับการฝึกอบรมหลักสูตรการประมง
ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ทำให้ตน
มีความรู้สึกประทับใจและตั้งใจมากที่ได้
มาเรียนรู้งานตามแนวพระราชดำริของ
ในหลวง ๑๓ ที่แห่งนี้ พร้อมทั้งตนยัง
ยึดมั่นหลักคำสอนของในหลวง
มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนประสบ
ผลสำเร็จถึงทุกวันนี้”

นายพิพัฒน์ สีताल

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านหนองไผ่ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 190,600 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ พอหลังจากแต่งงานก็มาทำกินบนพื้นที่ดิน
มรดก จำนวน 3 ไร่ โดยการปลูกพืชผักสวนครัว เช่น ปลูกพริก ปลูกถั่วพีกยาว
ปลูกแตงกวา เพื่อจำหน่ายแบบนี้มาเรื่อยๆ แบบเลื่อนลอยไม่มีการวางแผน

จนกระทั่งวันหนึ่งได้ดูทีวีเห็นรายการสารคดีเกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำรินงในหลวง รัชกาลที่ 9 ตนจึงเกิดความสนใจเป็นอย่างมาก ประกอบกับตนได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพิ่มเติมและเป็นคนชอบศึกษาทดลองค้นคว้า จึงได้น้อมนำแนวพระราชดำรินงในหลวง มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ในพื้นที่แปลงเกษตรของตนเอง โดยเริ่มต้นจากการซื้อต้นไม้ผลหลากหลายชนิด อย่างละ 1 ต้น เพื่อมาทดลองปลูกและขยายพันธุ์ จนสามารถขยายพันธุ์ได้สำเร็จ และเพิ่มปริมาณต้นไม้ผลในแปลงได้อย่างมากมาย พร้อมทั้งตนได้มีการวางแผนการเพาะปลูกพืชอายุสั้นเพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน และได้มีการเรียนรู้จากธรรมชาติโดยการจับกบนา มาเพาะเลี้ยง 50 ตัว จนสามารถขยายพันธุ์กบได้เพิ่มจำนวนขึ้นเป็น 100 คู่ รวมทั้งกุ่มฝอย หอยขม ปูนา ปลาหมอยักษ์ ปลาตุ๊ก ที่ตนได้ทำการทดลองและศึกษาพฤติกรรมสัตว์เหล่านี้ จนรู้ซึ่งถึงวิธีการดำเนินชีวิตของมันและสามารถนำมาเพาะเลี้ยง จนสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกรดีเด่นของจังหวัดสกลนคร

ในปี 2554 ตนได้มีโอกาสเข้าศึกษาดูงานและรับการฝึกอบรมหลักสูตรการประมง ที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ทำให้ตนมีความรู้ลึกซึ้งประทับใจและดีใจมากที่ได้มาเรียนรู้งานตามแนวพระราชดำรินงในหลวง ณ ที่แห่งนี้ พร้อมทั้งตนยังยึดมั่นหลักคำสอนของในหลวงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนประสบผลสำเร็จถึงทุกวันนี้

กล่าคิดชีวิตเปลี่ยน

เมื่อปี 2558 เนื่องด้วยตนเป็นคนชอบสังเกตพฤติกรรมของสัตว์เล็กๆ น้อยๆ ตามธรรมชาติ ตนจึงได้ลองสังเกตพฤติกรรมและการเจริญเติบโตของปูนา หอยขม กุ้งฝอย และมดแดงจนเข้าใจและทำการเพาะเลี้ยงเลียนแบบธรรมชาติ โดยเริ่มจากการนำมดแดงในพื้นที่มาเลี้ยงเพื่อขยายพันธุ์ และให้อาหารจำพวกหอยเชอรี่มาหุบๆ แล้วนำไปวางไว้ตามโคนต้นไม้ที่เลี้ยงมดแดง และหาพันธุ์ไม้ป่ามาปลูกเสริมในพื้นที่ของตน ต้นไม้ป่าที่มดแดงชอบก็มีพวกต้นลูกหว้า ต้นตะเคี้ยว ต้นแดง เมื่อถึงช่วงที่มดแดงออกไข่ก็สามารถเก็บไข่มดแดงไปจำหน่ายที่ตลาดเพื่อสร้างรายได้ให้ครอบครัวได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมภายในพื้นที่

ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัยและสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่ดำภูพาน ไก่แจ้
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 1 ไร่ เพื่อบริโภค
3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ ได้แก่ ชะอม พริก มะนาว แมงลัก ห่อไม้ฝรั่ง มะเขือม่วง มะเขือเปราะ มะเขือเทศเชอร์รี่ ผักกาดหอม ผักกวางตุ้ง มะละกอ เพื่อบริโภคและแบ่งขาย
4. พื้นที่ปลูกไม้ผล ได้แก่ มะม่วง ลำไย ขนุน พุทรา แก้วมังกร หม่อนกินผล น้อยหน่า มะไฟ มะขามหวาน กล้วยน้ำว่า กล้วยหอมทอง สตรอว์เบอร์รี่ สับปะรดปัตตาเวีย
5. พื้นที่บ่อน้ำ จำนวน 7 บ่อ เพื่อทำการเลี้ยงปลาถิ่นพื้นช ปลาหมอไทย ปลาดุก กบนา กุ้งฝอย หอยขม ปูนา
6. พื้นที่ปลูกไม้ป่า เพื่อเพาะเลี้ยงมดแดง แมงแดง ตามธรรมชาติ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนา	3,000	19,000
2	ปลูกไม้ผล	5,500	79,500
3	ปลูกผักสวนครัว	2,800	29,200
4	ดอกขวนขม	500	4,500
5	ไก่ดำภูพาน	1,000	14,000
6	กบนา	2,000	13,000
7	ไข่มดแดง	500	9,600
8	แมงแดง	500	4,000
9	เลี้ยงกุ้งฝอย หอยขม	1,200	5,800
10	เลี้ยงปลาหมอไทย	1,000	12,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		18,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		190,600 บาท	

“ได้น้อมนำแนวพระราชดำริของพระองค์ท่าน
มาใช้ในชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อ
แบ่งปัน และมีภูมิคุ้มกัน เป็นคำสอนของพระองค์ท่านที่
ทำให้ตนได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่น”

นายโพธิ์ทอง โพธิ์ราช

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านสุขเกษม ตำบลไฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 469,065 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

นายโพธิ์ทอง โพธิ์ราช อายุ 62 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขา
ส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์บัณฑิต เดิมประกอบอาชีพรับราชการกรมส่งเสริม
การเกษตร ในช่วงที่ยังรับราชการนั้นก็นำความรู้ที่ได้ร่ำเรียนมานี้ มาปรับใช้ในชีวิต
ประจำวัน โดยเริ่มจากการจัดรูปแบบแปลงเกษตรและวางแผนการเพาะปลูกพืชผัก
ไม้พลต่างๆ เพียงเพื่ออยากจะทำเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรได้มาศึกษาดูงาน
และรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เหล่านี้ได้อย่างเข้าใจและนำไปปฏิบัติได้จริง

ในปี 2550 เมื่องานราชการถึงจุดอิมตัว ตนจึง
ได้ขอลาออกจากราชการมาทำการเกษตรแบบเต็มตัว
จนเป็นแหล่งเรียนรู้และแก้ไขปัญหาในด้านการเกษตร
ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องพืช เรื่องสัตว์ หรือเรื่องโรค
กับแมลง ก็สามารถแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรได้เป็น
อย่างดี และได้รับการส่งเสริมจากกรมวิชาการเกษตร
เข้ามาช่วยเหลือร่วมด้วยอีกทาง

จนเมื่อปี 2553 ตนก็ได้มีโอกาสเข้าไปศึกษา
ดูงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เกิดความรู้สึก
ประทับใจเป็นอย่างมาก ณ ที่แห่งนี้แหล่งเรียนรู้
ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ 9 ที่มีชีวิตสามารถจับและแตะต้องเรียนรู้ได้อย่าง
มากมาย และตนได้มองเห็นว่ากิจกรรมด้านต่างๆ เป็นสิ่งที่
ประสบผลสำเร็จแล้วสมควรที่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียง
ควรไปศึกษาและนำความรู้ที่นั่นมาปรับใช้ในแปลงเกษตร
ให้ประสบผลสำเร็จเหมือนตน ที่ได้เชื่อมั่นแนวพระราชดำริ
ของพระองค์ท่านมาใช้ในชีวิตไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกษตร
ทฤษฎีใหม่ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความมีน้ำใจ
เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน และมีภูมิคุ้มกัน เป็นคำสอนของพระองค์ท่าน
ที่ทำให้ตนได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นอย่างมากมาย
หลายสาขา พร้อมทั้งได้รับการจัดตั้งให้เป็นศูนย์เรียนรู้
ต้นแบบของจังหวัดสกลนครและเป็นสถานที่ฝึกอบรม
ของเกษตรกรในอำเภอและทั่วประเทศจนถึงปัจจุบัน

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ในช่วงเริ่มแรกที้ออกมาทำการเกษตรแบบเต็มตัว ก็พบปัญหาสภาพพื้นที่ของตนขาดแหล่งน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูกและบ่อน้ำที่ทำการขุดไว้ก็ไม่สามารถกักเก็บน้ำไว้ใช้ได้ในช่วงหน้าแล้งได้เพียงพอ ประกอบกับใต้ดินมีสภาพเป็นดินเค็ม จึงไม่สามารถขุดเจาะบ่อน้ำบาดาลได้ ทำให้ตนคิดว่าพืชผัก ต้นไม้ต่างๆ เป็นสิ่งมีชีวิตที่ต้องการน้ำในการเจริญเติบโต ฉะนั้นเราต้องหันมาพึ่งตนเองดีกว่ารอคอยรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ จึงทำให้ตนหันมาใช้น้ำประปาหมู่บ้านทดแทนในการรดน้ำบำรุงพืชผัก ไม้ผล และการผลิตทั้งหมด เป็นการผลิตแบบรักษาสภาพแวดล้อมให้ได้มากที่สุด โดยการใช้ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมักชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ต่างๆ ป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน เช่น การใช้สารสมุนไพรไล่แมลง ใช้กับดักกาวเหลือง กับดักแมลงวันทอง ปลูกพืชหมุนเวียน และการกำจัดวัชพืช ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น จนได้รับการยอมรับจากชุมชนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 12 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัยและบริเวณพื้นที่ว่างรอบบ้าน จำนวน 1 ไร่ สร้างเป็นโรงเรือนผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ โรงสีข้าวชุมชน ยุ้งฉางข้าว
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 3 ไร่ เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
3. พื้นที่ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ ไม้ดอก จำนวน 7 ไร่ ไม้ผล ได้แก่ แก้ว ก้อย กระท้อน มะพร้าว มะละกอ มะขามเปรี้ยว ลำไย ลิ้นจี่ มะไฟ มะปราง ขนุน น้อยหน่า แก้วมังกร มะยม พุทรา มะเฟือง ไม้ยืนต้น ได้แก่ ไม้เลื้อย ไม้รวก ไม้สร้างไฟ หมาก พลู นุ่น ยูคาลิปตัส พืชผัก ได้แก่ หวาย พริก มะเขือเปราะ มะเขือพวง มะรุม หอมแบ่ง ผักชี ซีฟรัง แมงลัก โหระพา กะเพรา ผักแว่น สะระแหน่ กุยช่าย ขิง ข่า กระชาย ตะไคร้ มะกรูด มะนาว ผักกาด ผักโขม ปลูกสลับหมุนเวียนตลอดทั้งปี
4. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 1 ไร่ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งและมีการเลี้ยงปลาในพืชมามธรรมชาติ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนา	12,360	18,165
2	ปลูกไม้ผล	96,400	403,600
3	ปลูกพืชผัก	1,000	4,300
4	ปลูกไม้ยืนต้น	-	3,000
5	เพาะชำกล้าไม้ผล	10,000	40,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		119,760 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			469,065 บาท

“ในช่วงชีวิตที่ประสบปัญหาความยากลำบาก
อย่างถึงที่สุด หาดหนทางออกไม่เจอ แต่ก็มา
พบกับแสงสว่างเมื่อตนได้น้อมนำแนว
พระราชดำริเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง”

นายวงศ์สถิต โมราราชกูร์

เกษตรกรต้นแบบตามแนวพระราชดำริ 18 อำเภอ

บ้านเชื่อม ตำบลโพนแพง อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 1,422,019 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

นายวงศ์สทิต โมราราชกุลr อายุ 57 ปี เดิมประกอบอาชีพรับราชการครู ลาออกจากข้าราชการครูไปประกอบธุรกิจแต่พบความล้มเหลวถึงขั้นหมดตัว ได้เริ่มทำกิจกรรมการเกษตร เมื่อปี 2536 โดยเริ่มต้นจากการทำสวนผลไม้ มีไม้ผลที่ปลูก ในขณะนั้น ได้แก่ มะม่วง ส้มโอ สับจ้ด กระจ่าง มะนาว ลำไย มะขามหวาน พุทรา ซึ่งปลูกในพื้นที่ 43 ไร่ โดยใช้เวลาปลูกและดูแลอยู่ประมาณ 2 ปี จากนั้นได้เปลี่ยนอาชีพไปทำธุรกิจค้าขาย ทำให้ดูแลสวนได้ไม่เต็มที่

ตนได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาใช้ในการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้มีแรงกำลังใจ อยากกลับมาฟื้นฟูสวนอีกครั้งโดยทำไร่นาสวนผสม ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ 43 ไร่

ปัจจุบันแปลงนี้ได้จัดเป็นศูนย์เรียนรู้ของชุมชน ซึ่งมีคนทั้งในชุมชนและที่อื่นๆ มาศึกษาดูงาน การดำเนิน กิจกรรมมีความต่อเนื่อง กิจกรรมมีหลากหลายหมุนเวียน กันไป สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตลอดทั้งปี ความรู้ ประสบการณ์ที่เกิดจากการทำกิจกรรม การลองผิดลองถูก ถือเป็นภูมิปัญญาที่สามารถถ่ายทอดไปสู่ลูกหลานและเป็นวิทยาทาน ให้แก่คนในชุมชนและบุคคลทั่วไป

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ในช่วงชีวิตที่ประสบปัญหาความยากลำบากอย่างถึงที่สุด หาหนทางออกไม่เจอ แต่ก็มาพบกับแสงสว่างเมื่อตนได้น้อมนำแนวพระราชดำริเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และทรงมีพระราชดำรัสว่า พอมีพอกิน ตนจึงได้ยึดคิดว่า พอมีพอกิน นำมาใช้จนปัจจุบันนี้ ตนเดินมาจากคนไม่มีกินก็เดินตามคำที่พระองค์ท่านมีพระราชดำรัสไว้ พอมีพอกิน ก็คือ ทำให้ได้กินก่อน เมื่อได้กินเหลือก็แบ่งขาย ก็แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน ค่อยปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น เงินส่วนหนึ่งที่เก็บมาได้ ที่หาได้ ที่ขายได้ ใช้ในชีวิตประจำวัน 1 ส่วน ใช้ในเวลาที่ป่วยไข้ 1 ส่วน และอีกหนึ่งส่วนค่อยขยายงานต่อไป ตามที่พระองค์ท่านทรงบอกไว้ เราต้องเจริญเติบโตต่อไป เราไม่หยุดอยู่กับที่

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	เลี้ยงสุกร	345,460	258,540
2	ผสมเทียมสุกร	20,381	44,419
3	ขายน้ำเชื้อสุกร	12,000	1,016,710
4	มะละกอและผักสวนครัว	5,500	15,700
5	ไม้ผลตามฤดูกาล	45,000	86,650
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		428,341 บาท	
รวมรายได้สุทธิ		1,422,019 บาท	

กิจกรรมภายในพื้นที่

ปัจจุบันมีพื้นที่ทำกิน จำนวน 43 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัย และพื้นที่ว่างบริเวณรอบบ้าน
2. พื้นที่เลี้ยงสัตว์ และทำเป็นโรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงไก่ดำภูพาน โรงเรือนเลี้ยงไก่เนื้อพันธุ์ 3 สายเลือด โรงเรือนเลี้ยงเป็ดพันธุ์ไข่ คอกเลี้ยงแพะ โรงเรือนป้อนชีวภาพ
3. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 4 ไร่ เพื่อบริโภค เหลือก็แบ่งขาย
4. พื้นที่ปลูกผักสวนครัว ได้แก่ ชะอม พริก มะนาว มะละกอฮอลแลนด์ มะละกอพันธุ์กลางดง พืชสมุนไพร เพื่อขายให้พ่อค้าแม่ค้ามารับซื้อถึงสวน
5. พื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน 30 ไร่ ได้แก่ มะม่วง ส้มโอ ลิ้นจี่ กระท้อน มะนาว ลำไย มะขามหวาน พุทรา มะนาวโห่ สละ ฝรั่ง ละมุด ทุเรียนน้ำ อินทผลัม ส้มจีน
6. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 2 สระ และมีการเลี้ยงปลา เลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ เลี้ยงปลาโพง เลี้ยงกบ

เกษตรกร

ศูนย์สาขา

“เรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 แล้วนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน จนกระทั่งประสบผลสำเร็จเช่นทุกวันนี้”

นายโชคชัย เชื้อบริบูรณ์

เกษตรกรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านส้มป่อย ตำบลหนองสังข์ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

รายได้เฉลี่ยต่อปี 519,500 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพปลูกข้าวเชิงครวโครงการพัฒนาลุ่มน้ำท่า ตามแนวพระราชดำริ ได้รับมอบหมายให้ไปทำงานก่อสร้างประตุน้ำข้ามและประตุน้ำทอนบึงพอเสร็จสิ้นโครงการได้ส่งผลดีต่อเกษตรกรในพื้นที่ที่ปรัยได้สามารถทำการเกษตรได้ตลอดทั้งปีจึงทำให้ตนตัดสินใจลาออกจากงานประจำหลังจากลาออกจากงานประจำมาประกอบอาชีพการเกษตรโดยเริ่มจากการทำนาปีทำนาปรัง เสร็จจากนั้นก็ปลูกพืชผัก ได้แก่ มะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดอาหารสัตว์ และหมุนเวียนสับเปลี่ยนกันไปทุกปี และตนได้ลงทุนซื้อรถเกี่ยวข้าวรถไถนาถ่วงขับ เข้ามาช่วยในการทำการเกษตรเพื่อลดแรงงานคน และสามารถนำเครื่องจักรเหล่านี้ออกไปรับจ้างไถนา เกี่ยวข้าว เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวได้อีก

ปี 2547 เนื่องด้วยตนเป็นคนขยันหมั่นเพียร รู้จักเสียสละ และชอบช่วยเหลือคนอื่น จึงทำให้ตนได้รับการคัดเลือกให้เป็นประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตลุ่มน้ำท่า โดยตนจะมีหลักการบริหารจัดการน้ำอย่างเท่าเทียมกัน จนสร้างความพึงพอใจจากกลุ่มผู้ใช้น้ำและให้ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำมาจนถึงปัจจุบันนี้

จนในปี 2546 เกิดจากการเคยไปทำงานรับจ้างเป็นชาวประมง สามารถเก็บและซ่อมอวนลากปลาได้ จึงได้นำความรู้ที่นำกลับมาเริ่มต้นทำธุรกิจผลิตอวนลากปลาน้ำจืดส่งบริษัท โดยเริ่มจากการลงทุนเพียงเล็กน้อยเพียงพอกับกำลังของตนเอง จนสามารถขยับขยายธุรกิจนี้ให้เพิ่มปริมาณมากขึ้น และถ่ายทอดต่อให้แก่ชาวบ้านในหมู่บ้านจนทำให้ในปัจจุบันอาชีพนี้ช่วยให้ชาวบ้านในหมู่บ้านรวมทั้งเด็ก ๆ ในหมู่บ้านได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยทำเป็นอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัวได้อีกทาง

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

ด้วยสภาพพื้นที่ของตนเป็นที่ลุ่มสลบที่ดอน จึงทำให้ไม่สามารถปลูกพืชผักได้มาก ตนจึงมีแนวคิดและรู้จักสังเกตการไหลของน้ำ เพราะน้ำจะไหลจากที่สูงลงมาหาที่ต่ำเสมอ ตนจึงนำหลักการนี้มาใช้ในการเพาะปลูกพืชผักในพื้นที่ของตน โดยการปลูกพืชผักในพื้นที่ดอน และปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่ม เมื่อพืชผักได้รับน้ำเพียงพอแล้วน้ำก็จะไหลลงไปสู่แปลงนาข้าวก็จะทำให้ต้นข้าวได้รับน้ำอย่างเพียงพอ จึงเป็นการใช้น้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุดและยังช่วยให้พืชผัก ข้าว เจริญงอกงามเติบโตได้

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนาปี นาปรัง	50,000	110,000
2	ปลูกมะเขือเทศ	5,500	29,500
3	ผลิตอวนลากปลา	120,000	280,000
4	รับจ้างไถนา เกี่ยวข้าว	50,000	100,000
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		225,500 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			519,500 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 31 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัยและบริเวณพื้นที่ว่างรอบบ้าน จำนวน 1 ไร่ สร้างเป็นโรงเรือนผลิตอวนลากปลาน้ำจืด โรงเก็บเครื่องจักร ได้แก่ รถไถนา นั่งขับ รถเกี่ยวข้าว
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าวนาปี นาปรัง จำนวน 30 ไร่ เสริมจากเก็บเกี่ยวข้าวก็ปลูกมะเขือเทศ ข้าวโพดหวาน ข้าวโพดอาหารสัตว์ หมุนเวียนสลับกันไปตลอดทั้งปี เพื่อจำหน่าย

นายณัฐธัญญา เครือสวัสดิ์

เกษตรกรโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านกุดปลาเค้า ตำบลกุดปลาเค้า อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

รายได้เฉลี่ยต่อปี 268,700 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

เดิมประกอบอาชีพพนักงานบริษัทผลิตกระดาษ จังหวัดฉะเชิงเทรา การเป็นแคพนักงานบริษัทตำแหน่งเล็กๆ เป็นชีวิตที่ต้องดิ้นรนต่อสู้แต่ก็ไม่รู้คุณค่าของเงินทองที่หามาได้พอได้รับเงินมาก็ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเที่ยวเตร่กินดื่มสังสรรค์สนุกสนานไปวันๆ

หลังจากที่พ่อเสียชีวิต ตนก็ลาออกจากงานประจำเพื่อกลับมาดูแลแม่ และได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกลุ่มอัครกบฏแห่งบ้านอำเภอนาหวาง ของนายวิเศษ คำไชโย แทนแม่ เมื่อได้เข้ารับฟังและเรียนรู้ในเรื่องยุทธศาสตร์ที่สำคัญของกลุ่ม คือ ฟังตนเอง ฟังพากันเอง สร้างภาคีเครือข่าย เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ซึ่งนายวิเศษ ได้บอกเล่าว่าจุดเริ่มต้นของผลสำเร็จที่เกิดขึ้นเพราะนายวิเศษได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาดูงานที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร พร้อมกับได้รับการสนับสนุนทั้งความรู้และปัจจัยการผลิต และนั่นคือจุดเริ่มต้นมุ่งมั่นในการน้อมนำแนวพระราชดำริมาใช้ในชีวิตอย่างจริงจังจึงเมื่อตนได้รับฟังจึงเกิดเป็นแรงบันดาลใจปรับเปลี่ยนแนว ความคิดของตนในทันที หลังจากนั้นตนก็ได้น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับตนเอง โดยเริ่มจากการทำการเกษตรแบบผสมผสาน แบ่งพื้นที่เพาะปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และทอผ้าพื้นเมือง จนสามารถเป็นตัวแทนเกษตรกรของกลุ่มมาที่ประสบผลสำเร็จ และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เกษตรกรรายอื่นๆ ต่อไป

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

เมื่อปี 2557 ได้รับแจ้งข่าวว่าพ่อเสียชีวิต ในการกลับบ้านครั้งนี้ทำให้ตนได้มองเห็นถึงความทุกข์ยาก ลำบากของพ่อแม่ที่ทำนา ทำไร่ หาเงินส่งเสียตนจนเรียนจบปริญญาตรี แต่ตนกลับหนีไปใช้ชีวิตอยู่ห่างไกลอย่างสุขุสนาน โดยที่ไม่เคยมองเห็นชีวิตความเป็นอยู่จริงๆ ของพ่อแม่เลย จนกระทั่งพ่อเสียชีวิต จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้ตนคิดไตร่ตรอง ย้อนกลับไปมองว่าพ่อแม่ต้องทนลำบากทำนา ทำไร่ ตั้งแต่ตนยังเป็นเด็กจนกระทั่งโตก็ยังไม่มียฐานะความเป็นอยู่ที่ร่ำรวยได้ จึงตัดสินใจลาออกจากงานประจำเพื่อกลับมาดูแลแม่ พร้อมทั้งกลับมาประกอบอาชีพด้านการเกษตร โดยเริ่มจากการศึกษาดูงานจากแหล่งพื้นที่ต่างๆ และเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แล้วนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันจนกระทั่งประสบผลสำเร็จ เช่นทุกวันนี้

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ทำนา	10,000	15,000
2	ปลูกผักสวนครัว	17,000	223,000
3	เลี้ยงสุกรแม่พันธุ์	16,000	17,000
4	เลี้ยงปลาตกในกระชัง	1,000	3,200
5	ทอผ้าพื้นเมือง	4,000	10,500
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน		48,000 บาท	
รวมรายได้สุทธิ			268,700 บาท

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 12 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัยและบริเวณพื้นที่ว่างรอบบ้าน จำนวน 1 ไร่ มีกักทอผ้า 2 ตัว ในบ้านไว้ทอผ้าพื้นเมืองเพื่อจำหน่าย และมีการสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกร มีการปลูกผักสวนครัว ปลูกมะม่วง มะนาว มะละกอ ถั่วลิสง ไร่
2. พื้นที่ทำนาปลูกข้าว จำนวน 7 ไร่ เพื่อบริโภค เหลือกก็แบ่งขาย
3. พื้นที่ปลูกผักสวนครัวปลอดสารพิษ จำนวน 1 ไร่ ได้แก่ พริก มะเขือเปราะ มะเขือพวง มะรุม หอมแบ่ง ผักชี ฝรั่ง แมงลัก โหระพา กะเพรา ผักแพ้ว สะระแหน่ คื่นช่าย แครอท ขิง ข่า กระชาย ตะไคร้ มะกรูด มะนาว ผักกาด ผักโขม ปลูกสลับหมุนเวียนตลอดทั้งปี
4. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 3 ไร่ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในช่วงฤดูแล้งและมีการเลี้ยงปลาในพีช เลี้ยงปลาตกในกระชัง

“ได้รับคำแนะนำเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ภูพาน ทั้งเรื่องพืช เรื่องสัตว์ เรื่องไม้ผล และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงให้ตนได้รับรู้และเข้าใจ ตนจึงนำความรู้นั้นกลับมาปฏิบัติในพื้นที่ของตน”

นายยุติธรรม สกุลโพน

เกษตรกรโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
บ้านसानแ้ว ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

รายได้เฉลี่ยต่อปี 154,600 บาท

ก่อนเข้าร่วมโครงการ

นายยุติธรรม สกุลโพน อายุ 60 ปี เดิมเป็นคนอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม้พี่ที่ทำกิน ด้วยความยากจนจึงต้องดิ้นรนออกหางานรับจ้างทั่วไป และเก็บออมเงิน จนกระทั่งซื้อที่ดินทำกินเป็นพื้นที่ราบสูงได้ในราคา 20,000 บาท จำนวน 20 ไร่ ที่บ้านสวนแก้ว ตำบลลกตุม อำเภอคงทลวง จังหวัดมุกดาหาร เดิมสภาพพื้นที่เป็นไร่ มันสำปะหลังเก่า ดินก็มีสภาพเสื่อมโทรมขาดการบำรุงรักษา

ในปี 2540 จึงเริ่มจากการปรับปรุงพื้นที่ โดยนำวัวมาเลี้ยงและแบ่งพื้นที่ปลูกไม้ผล ปลูกแก้วมังกร และได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไม้ผลจากโครงการ พัฒนาพื้นที่ลุ่มแม่น้ำห้วยทรายตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอคงทลวง จังหวัดมุกดาหาร แล้วได้นำมาปลูกตาม ความคิดของตนเองแบบไม่มีการวางแผน

เนื่องด้วยตนเป็นคนขยันหมั่นเพียร ประกอบกับเป็นคนชอบศึกษาทดลองการ เพาะปลูกด้วยตนเองแบบลองผิดลองถูก มาโดยตลอด จนกระทั่งมีเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสาน งานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เข้ามาให้คำแนะนำและ ให้การช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องแหล่งน้ำ พืชสวน การเลี้ยงสัตว์ โดยได้นำปัญหาเหล่านี้ไปประสานต่อกับ เกษตรอำเภอเขาวงในสมัยนั้น ให้เข้ามาช่วยเหลือและ แก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง จนสามารถพลิกฟื้นแผ่นดิน ที่แห้งแล้งขาดน้ำ ให้กลายเป็นดินที่ชุ่มชื้นได้ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ร่ำรวยอะไร เพราะตนได้น้อมนำแนว พระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในชีวิตจนประสบ ผลสำเร็จ แต่ตนก็ยังดำรงชีวิตอยู่แบบพอเพียง รู้จักการ แบ่งปัน เอื้อเฟื้อ เกื้อหนุนและมีความสุขตามวิถีชีวิต ที่พึงพาธรรมชาติ จนได้รับการคัดเลือกให้เป็นเกษตรกร ตัวอย่างของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทราย ตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้นมา

กล้าคิดชีวิตเปลี่ยน

เมื่อปี 2542 ได้มีโอกาสเข้าไปศึกษาดูงานที่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ และได้เห็นการเพาะ ปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์มากมาย จึงเกิดคำถามในใจว่า ทำไมศูนย์ฯ ภูพาน อยู่บนที่ภูเขาเหมือนกันถึงเพาะ ปลูกต้นไม้และพืชผักได้งอกงาม จึงได้เข้าไปสอบถาม และได้รับคำแนะนำเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ ภูพาน ทั้งเรื่องพืช เรื่องสัตว์ เรื่องไม้ผล และหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงให้ตนได้รับรู้ และเข้าใจ ตนจึงนำความรู้ที่นั้กลับมาปฏิบัติในพื้นที่ ของตน จึงเริ่มต้นจากการนำต้นไม้ผลมาปลูก แต่ ไปด้วยพื้นที่เป็นที่ราบสูงแห้งแล้งไม่มีแหล่งน้ำ ตน จึงคิดหาวิธีการรดน้ำต้นไม้ผลโดยการนำน้ำใส่ขวด และเจาะรูแล้วนำไปปักไว้ใต้ต้นไม้อย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งการดูแลใส่ปุ๋ย ทำให้ต้นไม้ได้รับน้ำและ เจริญเติบโตงอกงามออกผลผลิตได้จนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมภายในพื้นที่

พื้นที่ทำกิน จำนวน 20 ไร่ โดยจัดสรรพื้นที่เป็นสัดส่วน ดังนี้

1. พื้นที่อยู่อาศัยและบริเวณพื้นที่ว่างรอบบ้าน สร้างเป็น โรงเรือนเลี้ยงไก่ดำภูพาน ไก่วง ไก่พันธุ์เนื้อ 3 สายเลือด โรงเรือน เลี้ยงเป็ด โรงเรือนเลี้ยงสุกร และปลูกผักสวนครัว ได้แก่ มะนาว พริก มะละกอ
2. พื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน 10 ไร่ ได้แก่ มะม่วง ขนุน กล้วยน้ำว้า หม่อนกินผล ลิ้นจี่ มะปราง มะยงชิด แก้วมังกร
3. พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นและพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ไม้เลื้อย ไผ่รวก ไผ่ไร่ ไผ่บงหวาน ผักหวานป่า กาแฟอาราบิก้า
4. พื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 6 ไร่
5. พื้นที่สระเก็บน้ำ จำนวน 1 ไร่ เพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ใน ช่วงฤดูแล้งและมีการเลี้ยงปลากินพืชตามธรรมชาติ

ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ ประจำปี 2559

ลำดับที่	รายการ	ต้นทุน (บาท/ปี)	รายได้สุทธิ (บาท/ปี)
1	ปลูกไม้ผล	4,500	55,500
2	ปลูกยางพารา	4,000	44,000
3	เลี้ยงไก่ดำภูพาน	1,000	7,700
4	เลี้ยงไก่พันธุ์เนื้อ	1,000	14,000
5	เลี้ยงเป็ด	3,000	9,000
6	เลี้ยงสุกรพ่อแม่พันธุ์	5,600	24,400
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน			19,100 บาท
รวมรายได้สุทธิ			154,600 บาท

โรงเรียนตำรวจ
ตระเวนชายแดน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเค็ล

บ้านท่าละฮาด - โนนจาม หมู่ที่ 6 ตำบลนาโพธิ์ อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเคิล มีชื่อเดิมว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านท่าสะอาด-โนนขาม ตั้งอยู่ที่หมู่ 6 บ้านโนนขาม ตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม โดย กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้อนุมัติจัดตั้งเมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2531

จัดตั้งครั้งแรกโดยราษฎรบ้านท่าสะอาดและบ้านโนนขามช่วยกันสละทรัพย์สินส่วนตัว รวมเนื้อที่ทั้งหมด 37 ไร่ 2 งาน 60 ตารางวา จัดสร้างอาคารเรียนชั่วคราว เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2531 และได้เปิดทำการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2531 ต่อมาเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2531 บริษัทเฮงเคิลไทย จำกัด ได้สนับสนุนงบประมาณสร้างอาคารเรียน อาคารอเนกประสงค์ และห้องน้ำ จึงเปลี่ยนชื่อโรงเรียนเป็น “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเคิล” ปัจจุบัน มีนักเรียน 62 คน เป็นนักเรียนชาย 26 คน นักเรียนหญิง 36 คน ครูตำรวจตระเวนชายแดน 7 นาย ผู้ดูแลเด็กก่อนวัยเรียน 1 คน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนนาขมื่น โพนบก นาใน สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยมีร้อยตำรวจโทหญิง มาลา ยาสาไชย ทำหน้าที่ครูใหญ่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเคิล จำนวน 6 ครั้ง

- ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ.2533
- ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ.2537
- ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ.2546
- ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2551
- ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2556
- ครั้งที่ 6 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ.2559

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

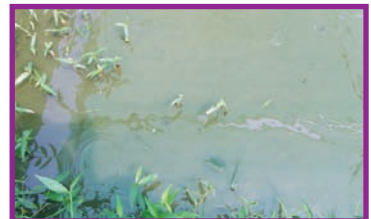
ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเคิล คือ การจัดทำ ชุ่มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ชุ่ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์โดยการปลูกพืชผักประเภทพืชเถาเครือที่สามารถเก็บใบ ยอด ดอก ผล มาประกอบอาหารได้ เช่น บวบ ถั่วฝักยาว ฟักทอง ผักปลัง และยังปลูกผักบุ้ง ไม้ต้นล่าง เป็นการ ใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ชุ่มไม้เลื้อยยังเป็นแหล่งเรียนรู้ วิชาเกษตร ที่สำคัญกว่านั้น ยังเป็นร่มเงาในเส้นทางเสด็จฯ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อเสด็จฯ มาติดตาม ผลการดำเนินงานในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอีกด้วย

นอกจากนี้ยังให้การสนับสนุนปลาหมอ จำนวน 200 ตัว ปลา กาด จำนวน 1,000 ตัว และปลาดุก จำนวน 500 ตัว ซึ่งทาง โรงเรียนได้ประโยชน์จากการนำมาประกอบอาหารกลางวันและบางส่วน จำหน่ายเพื่อนำเงินมาเข้ากองทุนอาหารกลางวันในโรงเรียน

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ในเนื้อที่ 1 ไร่ ดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น และกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ ด้านสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้ และการจัดการขยะ ให้แก่นักเรียน ในโรงเรียน ประกอบกับการเล่นเกมและกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการ ทิ้งขยะ และดูแลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน **ชูทิศวิทยา**

หมู่ที่ 8 ตำบลหนองทราย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูติศวิทยา จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2516 เนื่องจากหมู่บ้านน้อยหลวงมองไม่มีโรงเรียน บุตรหลานในหมู่บ้านต้องเดินทางไปเรียนที่หมู่บ้านอื่นซึ่งอยู่ห่างไกลและการคมนาคมมีความยากลำบาก ตัวแทนชาวบ้าน เดินทางไปร้องขอกับ ร.ต.ก.บุญชู รุ่งแก พบ.ร้อย ตชด.เขต 4 บ้านนาย อำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม เพื่อขอจัดตั้งโรงเรียนขึ้นที่บ้านน้อยหลวงมอง เพื่อให้บุตรหลานได้มีสถานที่ศึกษาเล่าเรียน ร.ต.ก.บุญชู รุ่งแก จึงได้นำเรื่องเสนอให้กับ พ.ต.ท.สมควร ทริกุล พกก.ตชด.เขต 4 (ยศ. ตำแหน่งในขณะนั้น) พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องและได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งโรงเรียนขึ้น เมื่อปี 2516 ในระยะแรกใช้อาคารเรียนชั่วคราวซึ่งชาวบ้านได้ร่วมกันสร้าง กก.ตชด.เขต 4 ได้ส่งครู ตชด. เข้าทำการสอน จำนวน 2 นาย แรกเริ่มมีนักเรียน จำนวน 36 คน

ในปี 2556 ได้รับบริจาคอาคารเรียนเฉลิมพระเกียรติ นวมินทราธิราช และบรมราชินีนาถ จากคณะสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 1 หลัง สร้างเสร็จเมื่อเดือนมีนาคม 2557 ปัจจุบันเปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นก่อนประถมศึกษาถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 มีนักเรียนทั้งหมด 140 คน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูติศวิทยา 5 ครั้ง

ครั้งที่ 1	เมื่อวันที่ 29	พฤศจิกายน	พ.ศ.2535
ครั้งที่ 2	เมื่อวันที่ 25	พฤศจิกายน	พ.ศ.2537
ครั้งที่ 3	เมื่อวันที่ 12	กุมภาพันธ์	พ.ศ.2546
ครั้งที่ 4	เมื่อวันที่ 23	กุมภาพันธ์	พ.ศ.2550
ครั้งที่ 5	เมื่อวันที่ 18	มิถุนายน	พ.ศ.2555

ขนาดพื้นที่ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูติศวิทยา
มีพื้นที่ 28 ไร่ 3 งาน 27 ตารางวา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่ทางโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชุกชีวิทยา คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์โดยการปลูกพืชผักประเภทพืชเถาเครือที่สามารถเก็บใบ ยอด ดอก ผล มาประกอบอาหารได้ เช่น บวบ ถั่วฝักยาว ฟักทอง น้ำเต้า และยังปลูกผักบุ้ง ไม้दानล่าง เป็นการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ซุ้มไม้เลื้อยยังเป็นแหล่งเรียนรู้วิชาเกษตร

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 อยู่ในระหว่างดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น พร้อมจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายชื่อพรรณไม้ หากดำเนินการเสร็จทางโรงเรียนจะได้ประโยชน์ ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน โดยการจัดทำเป็นห้องเรียนธรรมชาติ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สนับสนุน...

ด้านพันธุ์สัตว์สนับสนุนไก่ดำ จำนวน 20 ตัว และ ปลานิล จำนวน 1,000 ตัว ซึ่งทางโรงเรียนได้ขยายพันธุ์ไก่ดำให้กับผู้ที่สนใจเลี้ยง โดยการจำหน่ายนารายได้มาหมุนเวียนในโครงการอาหารกลางวัน บางส่วนนำมาประกอบอาหารกลางวัน เพื่อเพิ่มโภชนาการให้แก่นักเรียน และเป็นฐานเรียนให้แก่ นักเรียน ส่วนปลานิลมาประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียน และจำหน่ายในชุมชน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8

ตำบลล่อนนเทย อำเภอหนองปรือ จังหวัดนครปฐม

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 เดิมชื่อ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโนนอุดมดี ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2519 ซึ่งหมู่บ้านโนนอุดมดี ขึ้นการปกครองกับอำเภอบ้านแพ่ง จังหวัดนครพนม เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร การคมนาคมเข้าไปไม่ถึง ไม่มีโรงเรียนสำหรับเด็กนักเรียนในหมู่บ้าน ทางอำเภอบ้านแพ่งจึงได้ส่ง อ.ส.คำพันธ์ ชาคำ มาทำการสอนเด็กนักเรียน โดยราษฎรบ้านโนนอุดมดีได้สร้างอาคารเรียนชั่วคราว ในบริเวณวัดของหมู่บ้านเป็นสถานที่เรียน ต่อมาเมื่อ ปี 2520 ราษฎรบ้านโนนอุดมดีได้พากันทำหนังสือร้องขอไปยังกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนเขต 4 (ปัจจุบันคือกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 24 อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี) อนุมัติให้จัดตั้งโรงเรียนขึ้นเมื่อวันที่ 15 ไร่ 1 งาน 3 ตารางวา

ในเดือนตุลาคม 2530 ชมรมอาสาพัฒนาของวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ได้จัดหางบประมาณเพื่อทำการก่อสร้างอาคารเรียน พร้อมถังเก็บน้ำฝน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่นโดยย้ายมาก่อสร้างที่สถานที่ใหม่ ซึ่งนายเกินชั้นธวัชศ์ผู้ใหญ่บ้านโนนอุดมดีบริจาคที่ดินจำนวน 15 ไร่ 1 งาน 3 ตารางวา และทางวิทยาลัยช่างกลฯ ได้มอบวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำโรงเรียนให้กับทางโรงเรียน โดยทางกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 เป็นผู้สนับสนุนรถยนต์บรรทุกและน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดระยะเวลาทำการก่อสร้าง ได้มีการทำพิธีรับมอบและเปิดป้ายอาคารเรียนหลังใหม่ เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2530 โดยอาคารเรียนหลังใหม่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีพระราชทานนามว่าโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินติดตามการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริฯ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8

จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2534
- ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2544
- ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2549
- ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2554
- ครั้งที่ 5 เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2559

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่ทางโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8 คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์โดยการปลูกบวบ ซึ่งนำมาประกอบอาหารกลางวัน ให้แก่นักเรียน อีกทั้งจำหน่ายในชุมชนเพื่อนำเงินมาหมุนเวียน ในโครงการอาหารกลางวัน

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น และมีกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้ และการจัดการขยะ ให้แก่นักเรียนในโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค็อกนิสไทย เฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี

หมู่ที่ ๑ บ้านพรหมตรีธาตุ ตำบลหมอนาค่วม อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือกนิสไทยฯ สังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 กองบังคับการ ตำรวจตระเวนชายแดนภาค 2 กองบัญชาการตำรวจตระเวน ชายแดน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาสกลนคร เขต 1 จัดตั้งเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2543 และเปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแพรมศรีธาตุ โนนน้ำคำ”

ต่อมาเมื่อเดือนมิถุนายน 2543 บริษัท คือกนิสไทย จำกัด ได้บริจาคเงินจำนวนหนึ่ง เพื่อสร้างอาคารเรียน ถาวรและอาคารอเนกประสงค์ และได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือกนิสไทย เฉลิมฉลอง ครบรอบ 100 ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี” เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2544 ในโครงการ “โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและทอดพระเนตรงาน
โครงการตามพระราชดำริ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้
ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 26 กันยายน 2544
ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่ทางโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน คือ กนิสไทยฯ คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์ โดยการปลูกพืชผักประเภทพืชเถาเครือที่สามารถเก็บใบ ยอด ดอก ผล มาประกอบอาหารได้ เช่น บวบ ถั่วฝักยาว ฟักทอง น้ำเต้า และยังปลูกผักบุ้ง ไม้ต้นล่าง เป็นการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ซุ้มไม้เลื้อยยังเป็นแหล่งเรียนรู้ วิชาเกษตร

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ในเนื้อที่ 1 ไร่ ดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น พร้อมจัดทำป้ายสื่อความหมาย และป้ายชื่อพรรณไม้ ปัจจุบันทางโรงเรียนได้ประโยชน์ ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน โดยการจัดทำเป็นห้องเรียนธรรมชาติ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สนับสนุน...

สนับสนุนไก่ดำ จำนวน 20 ตัว ปลาตก จำนวน 1,000 ตัว หมูดำ 2 คู่ และกบ จำนวน 100 ตัว ซึ่งทางโรงเรียนได้ขยายพันธุ์ไก่ดำให้กับผู้ที่สนใจเลี้ยง โดยการจำหน่ายเพื่อนำรายได้มาหมุนเวียนในโครงการอาหารกลางวัน บางส่วนนำมาประกอบอาหารกลางวัน เพื่อเพิ่มโภชนาการให้แก่นักเรียน หมูดำอยู่ในระหว่างการเลี้ยง และเป็นฐานเรียนให้แก่นักเรียน ส่วนปลาและกบนำมาประกอบอาหารกลางวันให้กับนักเรียน และจำหน่ายในชุมชน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนากระเสิร์ม

บ้านนากระเสิร์ม หมู่ที่ 10 ตำบลพนอม อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ประวัติโรงเรียน

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลพนอม บ้านนากระเสริม หมู่ที่ 10 ตำบลพนอม อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครพนม ห่างจากอำเภอกำแพงแสน 31 กิโลเมตร และจังหวัดนครพนม 58 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 4,127 ไร่ ใช้ในการเกษตร จำนวน 2,497 ไร่

ในราวปี 2473 ได้มีราษฎร 7 ครอบครัว ได้แก่ สุวรรณนุพา, นายพรม ฝ่ายพนอม, นายสิง สุวรรณใจ, นายอร อุนวรรณ, นายทองดี สุวรรณนุพา, นายกสิวง ศรีโสกา และ นายแพง - นางจอม อพยพมาจากบ้านพนอมหมู่ 1 พนมเหนือ หมู่ 5 และบ้านเหล่าขนาด ได้มาตั้งรกรากอยู่ตามพื้นที่ ที่ทำกินของตนเองตามริมแม่น้ำโขง ต่อมาเมื่อปี 2476 ได้มีราษฎรย้ายเข้ามาอยู่เพิ่มมากขึ้น จึงได้จัดตั้งหมู่บ้านขึ้นชื่อว่า “บ้านแอกช้าง” และต่อมาเมื่อปี 2480 ได้เปลี่ยนชื่อหมู่บ้านแอกช้างมาเป็น “บ้านนากระเสริม” และได้เลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านคนแรกในปี 2502 ผู้ใหญ่บ้านคนแรกคือ นายประสงค สุวรรณนุพา คนที่สอง นายเรียน อุนวรรณ ถึงปี 2544 คนที่สาม นายสมปอง ศรีโสกา ถึงปี 2549 คนที่สี่ นางลัดดา ไชยทาญ ถึงปัจจุบัน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่ทางศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนากระเสริม คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์โดยการปลูกพืชผักประเภทพืชเถาเครือที่สามารถเก็บใบ ยอด ดอก ผล มาประกอบอาหารได้ เช่น บวบ ถั่วฝักยาว ฟักทอง น้ำเต้า และยังปลูกผักบุงไว้ด้านล่าง เป็นการใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ซุ้มไม้เลื้อยยังเป็นแหล่งเรียนรู้วิชาเกษตร

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน

เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 อยู่ในระหว่างดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น พร้อมจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายชื่อพรรณไม้ หากดำเนินการเสร็จทางโรงเรียนจะได้ประโยชน์ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน โดยการจัดทำเป็นห้องเรียนธรรมชาติ

นอกจากนี้ ยังมีกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้ และการจัดการขยะ แก่นักเรียนในโรงเรียน ประกอบกับการเล่นเกมและกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทิ้งขยะ และดูแลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย
เฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี

วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

หมู่ที่ 12 ตำบลกกตูม อำเภออรนลาว จังหวัดอุบลราชธานี

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย เฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี เดิมชื่อโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านศรีถาวรพนา ตั้งอยู่หมู่ที่ 12 ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดนุกคทาทร ห่างจากอำเภอดงหลวง ประมาณ 96 กิโลเมตร ห่างจากกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ประมาณ 70 กิโลเมตร อนุมัติจัดตั้งเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2543 โดยกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ร่วมกับราษฎรบ้านศรีถาวรพนาสร้างอาคารเรียนชั่วคราวขึ้น จำนวน 1 หลัง อาคารเอนกประสงค์ 1 หลัง เปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2543 ตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 78 คน โดยมี จำสับตำรวจ สิริโรจน์ สุวรรณพันธ์ ทำหน้าที่ครูใหญ่

ต่อมาบริษัทการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยฯ เข้ามาสำรวจพื้นที่โรงเรียนและให้การสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ พร้อมระบบน้ำอุปโภคบริโภคในเบื้องต้น ได้สนับสนุนงบประมาณ สร้างอาคารเรียน โรงอาหาร โรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่ โรงเรือนเลี้ยงไก่พื้นเมือง โรงสีข้าว สร้างแล้วเสร็จเมื่อ วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544 และได้เปลี่ยนชื่อจาก โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศรีถาวรพนาเป็น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย เฉลิมฉลองครบรอบ 100 ปี วันคล้ายวันพระราชสมภพ สมเด็จพระศรีนครินทร์ราชมราชชนนี

ปัจจุบันโรงเรียนมีพื้นที่ทั้งหมด 24 ไร่ - งาน - ตารางวา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินทรงติดตามผลการดำเนินงาน

โครงการตามพระราชดำริ และทรงเยี่ยมราษฎร จำนวน 4 ครั้ง

ครั้งที่ 1	เมื่อวันที่ 26	กันยายน	2544
ครั้งที่ 2	เมื่อวันที่ 1	กุมภาพันธ์	2549
ครั้งที่ 3	เมื่อวันที่ 21	พฤศจิกายน	2554
ครั้งที่ 4	เมื่อวันที่ 2	พฤศจิกายน	2560

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่ทาง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยฯ คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์โดยการปลูกพืชผักประเภทพืชเถาเครือที่สามารถ เก็บใบ ยอด ดอก ผล มาประกอบอาหารได้ เช่น บวบ ถั่วฝักยาว ฟักทอง น้ำเต้า และยังปลูกผักบุง ไม้दानล่าง เป็นการใชพื้นที่อย่างคุ้มค่า นอกจากนั้น ซุ้มไม้เลื้อยยังเป็นแหล่งเรียนรู้วิชาเกษตร

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 ในเนื้อที่ 1 ไร่ ดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายากจำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น พร้อมจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายชื่อพรรณไม้ ปัจจุบันทางโรงเรียนได้ประโยชน์ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน โดยการจัดทำเป็นห้องเรียนธรรมชาติ และมีกิจกรรมฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้ และการจัดการขยะแก่นักเรียนในโรงเรียน

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สนับสนุน...

- สุกรภูพาน และ ไก่ดำภูพาน
- หอถังเก็บน้ำ จำนวน 1 ชุด
- สวนพฤกษศาสตร์พันธุ์ไม้ม่วงเฉลิมพระเกียรติฯ

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี

หมู่ 12 ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

ประวัติโรงเรียน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี ตั้งอยู่หมู่ที่ 12 ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม สังกัดกองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดน ได้อนุมัติจัดตั้งและเปิดทำการเรียนการสอน เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2528 ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 สาเหตุที่จัดตั้งโรงเรียน

แห่งนี้เนื่องจากหมู่บ้านนาสามัคคีเป็นหมู่บ้านที่ยังไม่ได้รับการจัดตั้งให้ถูกต้องตามกฎหมาย และอยู่ในถิ่นทุรกันดารห่างไกลคมนาคม ไม่มีโรงเรียนในหมู่บ้าน เด็กที่ถึงเกณฑ์เข้าเรียนตามพระราชบัญญัติการศึกษา ต้องเดินทางไปเรียนที่โรงเรียนบ้านนาโค ซึ่งอยู่จากบ้านนาสามัคคี 5 กิโลเมตร หลังจากนั้นกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 4 กำหนดซื้อรถจัดตั้งโรงเรียน ไปยังกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ต่อมา กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนอนุมัติการจัดตั้งโรงเรียนและให้ชื่อว่า โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี เมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2528

ปัจจุบันโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นก่อนวัยเรียนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ครูตำรวจตระเวนชายแดน 6 นาย ครูผู้ดูแลเด็ก 1 คน สังกัดกองกำกับการ ตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 กลุ่มเครือข่ายนาทม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีดาบตำรวจหญิง สุภาวดี ภูทอง ทำหน้าที่ครูใหญ่

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 อยู่ในระหว่างดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น พร้อมจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายชื่อพรรณไม้ เมื่อดำเนินการเสร็จทางโรงเรียนจะได้ประโยชน์ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน สมุนไพรที่ปลูกสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง สมุนไพรอื่นๆ ก็นำมาใช้หากนักเรียนเกิดบาดแผลสามารถนำมาใช้ปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สนับสนุน...

สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันและโครงการอื่นแก่ทางโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม และความยาว 8 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 2 ซุ้ม ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการ หากดำเนินการเสร็จแล้วทางโรงเรียนจะได้รับประโยชน์จากการปลูกพืชเถาเครือเพื่อนำมาประกอบอาหารกลางวันให้นักเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และจำหน่ายในชุมชนเพื่อนำเงินมาหมุนเวียนในโครงการอาหารกลางวัน

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหาดทรายเพ

หมู่ที่ 5 ตำบลหนองทราย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

ประวัติโรงเรียน

เมื่อปี 2516 คณะกรรมการหมู่บ้าน ได้ทำหนังสือร้องขอไปยัง กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน เขต 4 (ปัจจุบันคือ กก.ตชด.24 อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี) เพื่อขอให้ส่งครูตำรวจตระเวนชายแดนมาทำการสอนในหมู่บ้าน จนกระทั่งเมื่อปี 2518 จึงได้รับอนุมัติให้จัดตั้ง โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

บ้านหาดทรายแพ โดยเริ่มก่อตั้งในวันที่ 1 ตุลาคม 2520 เริ่มเปิดการเรียนการสอนอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2520 โดยใช้อาคารชั่วคราวที่ราษฎรร่วมกันสร้างขึ้น ต่อมาเมื่อ 2528 ราษฎรได้จัดหาที่ดินจำนวน 13 ไร่ 2 งาน และร่วมกันจัดทำวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างอาคารเรียนชั่วคราวให้กับโรงเรียนเมื่อเดือน พฤษภาคม 2528 ชมรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือรถไฟมักกะสัน ได้จัดสร้างอาคารเรียนถาวรเป็นแบบไม้ชั้นเดียว หลังคาสังกะสี พื้นคอนกรีต จำนวน 6 ห้องเรียน สร้างเสร็จเมื่อเดือน กรกฎาคม 2529 โดยทำพิธีมอบ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2529 อยู่ในความรับผิดชอบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2549 วิทยาลัยเทคนิคนครพนมได้มาก่อสร้างอาคารเรียนถาวร เนื่องในวันครบรอบ 60 ปี กรมอาชีวศึกษา ใช้งบประมาณในการก่อสร้างเป็นอาคารเรียนเสริมคอนกรีตชั้นเดียว หลังคามุงกระเบื้อง พื้นคอนกรีตมุงกระเบื้อง จำนวน 6 ห้องเรียน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมและทอดพระเนตรงาน

โครงการตามพระราชดำริ จำนวน 5 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1	เมื่อวันที่ 29	พฤษภาคม 2535
ครั้งที่ 2	เมื่อวันที่ 11	กุมภาพันธ์ 2542
ครั้งที่ 3	เมื่อวันที่ 12	กุมภาพันธ์ 2546
ครั้งที่ 4	เมื่อวันที่ 27	มิถุนายน 2551
ครั้งที่ 5	เมื่อวันที่ 11	สิงหาคม 2557

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ให้การสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และโครงการอื่นแก่ทางโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหาดทรายเพ คือ การจัดทำซุ้มไม้เลื้อย ความยาว 30 เมตร กว้าง 3 เมตร จำนวน 1 ซุ้ม ทางโรงเรียนได้รับประโยชน์โดยการปลูกพืชผักประเภทพืชเถาเครือที่สามารถเก็บใบ ยอด ดอก ผล มาประกอบอาหารได้ เช่น บวบ เพื่อนำมาประกอบอาหารกลางวัน และจำหน่ายในชุมชน

โครงการจัดตั้งสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโอกาสฉลองพระชนมายุ 5 รอบ 2 เมษายน 2558 อยู่ในระหว่างดำเนินการปลูกสมุนไพรและพืชหายาก จำนวน 30 ชนิด รวม 300 ต้น พร้อมจัดทำป้ายสื่อความหมายและป้ายชื่อพรรณไม้ หากดำเนินการเสร็จทางโรงเรียนจะได้ประโยชน์ใช้เป็นแหล่งเรียนรู้แก่นักเรียน โดยการจัดทำเป็นห้องเรียนธรรมชาติ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ สนับสนุน...

กิจกรรมฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้ และการจัดการขยะให้นักเรียนในโรงเรียน ประกอบกับการเล่นเกมและกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งทำให้นักเรียนได้รับความรู้และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการทิ้งขยะ และดูแลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ราชภัฏอาสาสมัคร
พิทักษ์ป่า

นายสัมพันธ์ ตงบุญไชย

ราชฉัตรอาสาสมัครวิทยากรประจำ โชนบ้านนาบกเด้า บ้านลาเกาะหม้อ
บ้านลาถลัมบูรณ์ บ้านลาถลัมบูรณ์ใหม่
ผู้ผ่านการอบรม รสทพ. ปี 2546

บทสัมภาษณ์ สนป.

เป็นเกษตรกรอยู่ในพื้นที่ที่ทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จัดที่ทำกินให้ โดยให้คนละ 10 ไร่ ให้ทำนา ทำบ่อให้ บ่อปลาทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เป็นคนเอาพันธุ์ปลามาสนับสนุน แม้แต่พวกไม้ผล ทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ก็เป็นผู้สนับสนุน เหตุที่ได้เข้ามาอยู่ในกิจกรรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ครั้งแรกเป็นโครงการของทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ นำชาวบ้านบริเวณรอบศูนย์ 8 หมู่บ้าน เข้ามา ฝึกอบรมราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ได้มีโครงการของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เรื่องราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า ผมทำมาเป็นเวลา 13 ปีแล้ว ตั้งแต่ปี 2546 จากอดีต ไฟไหม้เกือบ 100% เพราะไม่มีใครไปดับไฟ จนมาถึงปัจจุบันดีขึ้น มากถึง 70 - 80 % ของทรัพยากรที่เกิดขึ้นมา ตั้งแต่มีราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่าชาวบ้านก็เข้าใจว่า ที่เราทำเพื่ออะไร ก็เพื่อตัวเขาเอง เราก็เลยแนะนำว่า คนไหนที่เข้าป่าก็อย่าไปเผาป่า การเผาป่าไม่มี ผลดีกับเรา ถ้าป่าถูกเผาไปก็จะมีอะไรให้เราได้กิน การที่เราได้ เข้าไปช่วยเหลือดูแลกับทางหน่วยงานราชการ ถือว่าเราได้ทำตาม ตอบสนองท้องถิ่นของเรา เป็นหูเป็นตา เป็นปากกระบอกเสียง ช่วยทางราชการ เพื่อให้ทรัพยากรตกทอดถึงลูกถึงหลาน ให้เป็น แหล่งเรียนรู้ เป็นแหล่งอาหาร เป็นแหล่งฟอกอากาศก็ว่าได้ (จากส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่งานศึกษาและ พัฒนาป่าไม้)

นายคำมุง โปตินั่ง

ราชชนนีอาสาสมัครวิทยากรประจำ โชนบ้านนาบกเต็ก บ้านลาเกาะหม้อ
บ้านลาถลัมบูรณ์ บ้านลาถลัมบูรณ์ใหม่
ผู้ผ่านการอบรม รสทพ. ปี 2546

บทสัมภาษณ์ สานุ.

ก่อนเข้าฝึกอบรม เป็นเกษตรกรธรรมดา เป็นชาวไร่ชาวนา แต่ก่อนมีคนมาชักชวนเป็นราษฎรอาสาพัฒนาพิทักษ์ป่า ของโครงการของพระราชินี อยู่อุทยานแห่งชาติกุฟาน ตอนนั้นก็ได้รับใบประกาศ รับธงธงของพระราชินี ไปรับจากมือของท่านเอง หลังจากนั้นก็มีกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์ป่า และก็ดูแลไฟฟ้าของศูนย์ศึกษาการพัฒนากุฟานฯ ของพื้นที่บริเวณรอบศูนย์ มีคนชักชวนผมก็สนใจอยู่แล้วในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าก็เลยมาทำงาน ทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ในการช่วยเหลือราชการ ซึ่งค่าตอบแทนผมไม่ได้ยึดติดก็คือยึดถือเอาว่า พื้นที่ที่เราอยู่เป็นคลังอาหารให้กับชุมชน

ลูกบอกว่า “ผมเกิดที่ป่า ผมก็จะตายอยู่ที่ป่า” เพราะป่าเป็นพื้นที่ที่ให้คุณอย่างมาก ป่าให้ชีวิตตั้งแต่แรกเกิดผมจึงมีความรักความผูกพันในพื้นที่ป่ามีโครงการดีๆ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนากุฟานฯ ได้มีโครงการรับสมัครราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่าในเขตบริเวณหมู่บ้านรอบศูนย์ รับผิดชอบเป็นโซนพื้นที่ของตนเอง เวลากลางวันช่วงเดือนมกราคม - เมษายน จะอยู่ในช่วงวิกฤต จะต้องมีการเข้าเวร มีหอคอยไฟขึ้นไปข้างบนต้นไม้ เวลาไฟไหม้จะมองเห็นชัดเจน พอเห็นก็จะใช้วิทยุสื่อสารที่ทางราชการสนับสนุน มีไฟไหม้ก็จะบอกกัน มันก็เลยลดปัญหาได้มากถึง 80% ถ้าเวลาเมื่อเกิดไฟไหม้เจ้าหน้าที่เพียงอย่างเดียวอาจจะดับได้ไม่ทัน แต่ถ้ามีราษฎรอาสาเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลพื้นที่ทำกินของเขา เป็นคลังอาหารของเขาเอง เขาก็ยิ่งยินดีที่จะให้ความร่วมมือ เพราะป่าเป็นต้นน้ำลำธารและเป็นสิ่งที่ให้ชีวิตเรา (จากส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่งานศึกษาและพัฒนาป่าไม้)

นายอวยชัย สมยาภักดี

ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า โชนบ้านน้อยยาว
บ้านลอน บ้านเนล่า บ้านม่วง
ผู้ผ่านการอบรม รสทป. ปี 2546

บทสัมภาษณ์ สสป.

ลุงสิมเป็นผู้นำทางธรรมชาติ จะคอยแนะนำชาวบ้านให้ปลูกป่า รักษาและอนุรักษ์ป่า ลุงสิมจะคอยบอกชาวบ้านว่า พี่น้องทั้งหลาย ก็คือลูกหลาน ให้รักษาป่าไว้เป็นบ้านของลูกหลานเราหลายๆ คนนี่แหละ ให้จำไว้เวลาเข้าป่า เข้าดง อย่าจุดไฟเผาป่า ให้รักษาไว้ให้ชั่วลูกชั่วหลานของเราในภายภาคหน้า ใหญ่ขึ้นมา ก็จะมีป่าดงพงไพรอุดมสมบูรณ์ ลูกหลานเราก็จะได้เข้าไปเก็บของป่า เก็บผักหวานมาขายสู้กันกิน ให้มันเป็นแหล่งอาหาร ไม้ให้ไปเผาไปจุดไฟป่า ให้เรารักษาร่วมมือกันไป เพื่อภายภาคหน้าให้ได้อยู่ได้มีกิน รักษาต่อกันไว้ไม่เข้าไปตัด สัตว์ก็ห้ามจับ ให้อนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลานเราได้ดูในภายหน้า ให้อนุรักษ์กันไว้ เรื่องฟันไฟ ใครเห็นไฟขึ้นเขาเข้าป่าช่วยกันดับช่วยกันรักษาไว้ พี่น้องในชุมชนก็เห็นพ้องและเข้าใจ จนมีการรวมตัวกันเป็นอาสา ยามตกดหน้าแล้งไฟมาช่วงเดือนกุมภาพันธ์, มีนาคม, เมษายน เกิดไฟไหม้ป่าก็จะมาร่วมกิจกรรมกัน ขึ้นเขาไปดับไฟป่า จนทางศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ เห็นความสำคัญ จึงให้ชาวบ้านเข้าไปช่วยเพราะเจ้าหน้าที่อาจเข้าดูแลได้ไม่ทั่วถึง ถ้ามีชาวบ้านไปร่วมมือกันแล้วก็มีพลังในการทำงานร่วมกัน ถึงลุงจะมีอายุมากแล้ว แต่ลุงก็ยังทำต่อเนื่อง เป็นประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือหน่วยงานราชการ บอกลูกบอกหลานเข้าป่า ขึ้นเขา ก็อย่าไปตัดไม้ทำลายป่า อย่าไปจุดไฟ ให้มีจิตสำนึก เพื่อที่จะดูแลรักษาผืนป่านี้ไว้ให้คนรุ่นหลัง เพราะป่าผืนนี้ก็ไม่ใช่ของใคร เป็นป่าของทุกคน ถ้าเราทุกคนได้เข้าไปดูแลและรักษาจัดการด้วยกันแล้ว ทรัพยากรก็จะยั่งยืนนาน เพื่อลูก เพื่อหลาน เพื่อประเทศชาติต่อไป (จากส่วนหนึ่งของบทสัมภาษณ์จากเจ้าหน้าที่งานศึกษาและพัฒนาป่าไม้)

ภาคผนวก

รายชื่อเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ (ภายในเล่ม)

ที่	รายชื่อ		ที่อยู่
เกษตรกรศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ จำนวน 18 ราย			
1	นางเกศินี	ชุมปัญญา	บ้านหนองปลาตุก ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
2	นางไกล่	ลุนาวัน	บ้านนาบกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
3	นางดวงตา	ตากวางศ์	บ้านนาเลา ตำบลบึงทวาย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
4	นางตี๋	ดอนปามี	บ้านนาขาม ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
5	นางรุจีชยา	ดวงปากดี	บ้านนาบกเค้า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
6	นางสุภารัตน์	โพธิพันธ์	บ้านดงยอ ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
7	นางอำนาจ	ตากวางศ์	บ้านดงน้อย ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
8	นายแดง	โพธิบัติ	บ้านบอน ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
9	นายนำชัย	ยาจันจา	บ้านบึงสา ตำบลจันทร์เพ็ญ อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
10	นายบุญเพ็ง	ลาแสดง	บ้านดงน้อย ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
11	นายประทวน	ถาระสา	บ้านห้วยยาง ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
12	นายประยงค์	เกาโพธิ์	บ้านนางอย หมู่ 4 ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
13	นายพิษณุ	เกาโพธิ์	บ้านนางอย หมู่ 4 ตำบลเต่างอย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
14	นายวังชัย	ลืออ่อนดี	บ้านหนองไผ่ หมู่ 12 ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
15	นายวิชัย	สร้อยปลิว	บ้านตากแดด ตำบลบึงทวาย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
16	นายเศรษฐี	ลิหนทา	บ้านนาทับแก้ม ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
17	นายสมคิด	สาสินทร์	บ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
18	นายอำนาจ	สมยาภักดี	บ้านเหล่า ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
เกษตรกรต้นแบบ จำนวน 8 ราย			
1	นางจันทร์สุดา	แสนพงษ์	บ้านหนองบัว ตำบลบึงทวาย อำเภอเต่างอย จังหวัดสกลนคร
2	นางหทัยทิพย์	จารุสาร	บ้านกุสุมาลย์ ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
3	นายแท่ง	ปังอุทา	บ้านนาซอ ตำบลนาซอ อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร
4	นายพิพัฒ	สีตาล	บ้านหนองไผ่ ตำบลโคกสี อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
5	นายโพธิ์ทอง	โพธิราช	บ้านสุขเกษม ตำบลไฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร
6	นายวงศ์สถิตย์	โมรราราชกูร์	บ้านเขื่อม ตำบลโพนแพง อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
7	นายศรารุช	อุตุลุด	บ้านถ้ำตี๋ ตำบลปทุมวาปี อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร
8	นายสมชาย	ทองดินอก	บ้านหลุบเลา ตำบลหลุบเลา อำเภอภูพาน จังหวัดสกลนคร
เกษตรกรศูนย์สาขา จำนวน 3 ราย			
1	นายโชคชัย	เชื้อบุรีรัมย์	บ้านสัมปอ ย ตำบลหนองสังข์ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม
2	นายณัฐธัญยา	เครือสวัสดิ์	บ้านกุดปลาข้าว ตำบลกุดปลาข้าว อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์
3	นายยุติธรรม	สกุลโพน	บ้านसानแก้ว ตำบลกุดชุม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

รายชื่อเกษตรกรที่ประสบผลสำเร็จ (ภายในเล่ม)

ที่	รายชื่อ	ที่อยู่
โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 8 โรงเรียน		
1	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย	ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร
2	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคอนราดเฮงเค็ล	บ้านท่าสะอาด – โนนขาม ตำบลนาโน อำเภโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม
3	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนช่างกลปทุมวันอนุสรณ์ 8	ตำบลดอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม
4	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชูทิศวิทยา	ตำบลหนองเทา อำเภท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
5	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนากระเสริม	ตำบลพนอม อำเภท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
6	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหาดทรายเพ	ตำบลหนองเทา อำเภท่าอุเทน จังหวัดนครพนม
7	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี	ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม
8	โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือนิสไทย	บ้านพรหมศรีธาตุ ตำบลแมตนาทม อำเภโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร
ราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า จำนวน 3 ราย		
1	นายคำมุง โปตินัง	บ้านลาดสมบุญใหม่ ตำบลห้วยยาง อำเภเมือง จังหวัดสกลนคร
2	นายสัมพันธ์ ตงบุญไชย	บ้านลาดกะเมอ ตำบลห้วยยาง อำเภเมือง จังหวัดสกลนคร
3	นายอวยชัย สมยาภักดี	บ้านห้วยยาง ตำบลห้วยยาง อำเภเมือง จังหวัดสกลนคร

คณะผู้จัดทำหนังสือ

คณะที่ปรึกษา

นายอนุชา	สินธวานนท์	เลขาธิการ กปร.
นายปวีตร์	นวมะรัตน์	รองเลขาธิการ กปร.
นายสุรชาติ	มาลาศรี	ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 12)
นายหทัย	วสุนันต์	ผู้อำนวยการกองประสานงานโครงการพื้นที่ 2 สำนักงาน กปร.
นางพิชญดา	ทัศนภาค	ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สำนักงาน กปร.
นายประสิทธิ์	สระกลาง	ที่ปรึกษาศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ
นายไพโรจน์	สุรัสวดี	นายช่างชลประทานอาวุโส หัวหน้าฝ่ายขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
นายธีรภัทร	สามไพบูลย์	นายช่างชลประทานอาวุโส หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมและปฏิบัติการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คณะทำงาน

นายปริญญาวัฒน์	วัชรอาภากร	ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานพื้นที่ 22 สำนักงาน กปร.
นายเอกชัย	เพ็งสว่าง	ผู้อำนวยการกลุ่มสื่อสารองค์กร สำนักงาน กปร.
นางเบญจรัตน์	อัครพลวงศ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ สำนักงาน กปร.
นายธวัชชัย	ไพโรบูรณ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ สำนักงาน กปร.
นายกวีพล	เผือกขำ	นักวิชาการเกษตร ชำนาญการ ปฏิบัติงานฝ่ายขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
นางสาวปิยะธิดา	กุลสุวรรณม์	นักวิชาการคอมพิวเตอร์ ปฏิบัติการ ปฏิบัติงานสารสนเทศ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
นางสาวประทีป	ศรีคำ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงาน กปร.
นางสาวกาญจนา	คำปาน	เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ปฏิบัติงานฝ่ายขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
		และทีมงานฝ่ายขยายผล ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

เลขที่ 2012 ซอยอรุณอมรินทร์ 36 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

โทรศัพท์ 0 2447 8500-8 โทรสาร 0 2447 8562

ISBN 978-616-7671-49-9

จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งแรก มีนาคม 2561

พิมพ์ที่ หจก. อรุณการพิมพ์ โทรศัพท์ 0 2282 6033-4

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)

เลขที่ 2012 ซอยอรุณอมรินทร์ 36 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

โทรศัพท์ 0 2447 8500 โทรสาร 0 2447 8562

<http://www.rdpb.go.th>